

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
January 25, 1995

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, SAUSIS - JANUARY 25, 1995

Nr. 16

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Veselka siūlo ir strateginius objektus parduoti užsienio investitoriams

Vilnius, sausio 19 d. (LA-AGEP) — Apie strateginių objektų privatizavimą spaudos konferencijoje sausio 18 d. kalbėjo buvęs ekonomikos ministras Julius Veselka, „niekad nebuvęs jokioj partijoj“, neseniai išėjęs iš LDDP frakcijos Seime.

Kaip rašo Lina Pečeliūnienė „Lietuvos aide“, jis pradėjo klausimu: Ar gali būti riba, kad tarptautinis kapitalas gali grėsti nepriklausomybei? Ir atsakė, kad ne, nes priešingu atveju Danija ar Liuksemburgas būtų prijūsi Vokietijai. Veselka pataria net strateginių objektų kontrolinį akcijų paketą parduoti užsieniečiams.

Jis kritikavo specialiosios paskirties (kuriose yra 70% valstybės kapitalo) akcinių bendrovių sąrašą, kuris dar bus svarstomas Seime. Vyriausybė į tą sąrašą įrašė net žvies produktų perdirbimą, aliejaus ir taukų gamybą bei kitus visai ne strateginius objektus. Buvęs ministras sakė, kad ministerijų šalinis interesas — neįsileisti privataus kapitalo, pačioms disponuoti turtu. Tokiu atveju sudaromos sąlygos mafijai ir korupcijai, jis sakė. „Tie, kurie privalėtų nulemti, apskritai neturi strategijos, sėdi ir klausio, ištempę ausis, laukia, ką kas pasakys“, kalbėjo Julius Veselka apie vyriausybę.

Dar labiau Veselkai nepatinka, kad specifinių įmonių sąrašas yra ir energetikos sistema. Šiuo metu numatoma, kad 20,000 šios sistemos darbuotojų už investicinius čekius nusipirks 10% energetikos akcijų. Jis pastebė: bus didinami įkainiai už energiją ne įmonių modernizavimui, o dividendams mokėti. Vėliau tuos 10% supirks tie, kam reikia“.

Rimti užsienio investitoriai, pasak Veselkos, nesutiks pirkti tik 20% akcijų, jiems reikia didesnio akcijų paketo. Veselka ir siūlo parduoti akcijų paketą

užsienio investitoriams — nesvarbu, ar jie iš Rusijos, ar iš Vakarų. Kalbėdamas apie Būtingės naftos terminalą, Veselka sakė: „Kol rusas naftos terminalą nenusipirks vienokio ar kitokio paketo, nė viena užsienio kompanija ten pinigų nė kiek neįdės“.

Jei Lietuva pati be užsienio investicijų pasistatytų terminalą, tam reiktų 200 milijonų dolerių iš biudžeto (visas Lietuvos biudžetas — 5.3 bilijonai litų). O naftą pirkti iš Vakarų kainuotų brangiau, negu iš Rytų.

Pasak Juliaus Veselkos, tegul ir Rusija perka Lietuvos strateginius objektus. Mūsų nacionalinius interesus apsaugos „keletas punktų sutartyse“.

„Lietuvos aidas“ Veselkai priminė, kad dalis Mažeikių „Naftos“ įmonės jau išnuomota Rusijos firmai „Lukoil“ iki 1997 metų. Sutartyje numatyta, kad už nuomą Rusija tieska naftą Lietuvai. O kiek kartų Mažeikių įmonė negavo tos žadėtos naftos. Veselka paaiškino, kad sutartis sudaryta blogai — nenumatyta sankcijos, atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą. Be to, skiriamas sutartys, kur yra savininko kapitalas, ir kur nėra.

„Lietuvos aidas“ dar klausė, kam išvis reikalingas Būtingės terminalas, jei kontrolinį paketą jame turės Rusijos kapitalas. „Mums svarbu, kad terminalas stovėtų, o kai stovės, galėsime naftą arba iš čia, arba iš čia gauti“, aiškino Julius Veselka, vis prašydamas žurnalistus nebijoti Rusijos ir kritikuoti „cypdavatišką politiką“. Kaip žinoma, Tėvynės Sąjungos pirmininkas Gediminas Vagnorius yra pasakęs: „Jei „Lukoil“ valdys Būtingės terminalą Lietuvai reikės trečio“.

Julius Veselka nemato Lietuvoje nė vienos politinės jėgos, kuri galėtų vykdyti jo skelbiamą politiką.

Valstybinė įmonė leidžia laikraštį „Lietuva“

Vilnius, sausio 18 d. (LA-AGEP) — Prieš keletą dienų spaudos kioskuose pasirodė naujas dienraštis, pavadintas skambiu vardu „Lietuva“, rašo Ovidijus Lukošius „Lietuvos aide“. Idomu tai, kad šio laikraščio steigėjas ir leidėjas — spaustuvis „Viltis“ yra valstybinė įmonė.

Kaip „Lietuvos aidui“ pasakė vyriausybės atstovas spaudai Vilius Kavaliauskas, „tikėjome paleisti du likusius valstybinius laikraščius „Kurjer Wilenski“ bei „Echo Litvy“ ir pasiekti tai, kas yra visame normaliam pasaulyje: kad neliktų valstybinės spaudos. Tačiau staiga atsirado dar vienas valstybinis laikraštis „Lietuva“. Be to, kai kilo idėja leisti „Lietuva“, paprašius pateikti verslo planą, dienraščio leidėjai to nepadarė. Aš manau, kad valstybė neturėtų leisti savo laikraščio, todėl „Lietuvos“ leidėjams siūlyčiau steigti uždara akcinę bendrovę ir nerizikuoti valstybės pinigais“.

„Lietuvos“ vyriausiasis redaktorius Rimantas Šlajus nesutiko, kad jo vadovaujamas laikraštis yra valstybinis. Pasak

jo, „artimiausiu metu „Lietuva“ neturėtų būti nuostolinga, tad jos leidimo išlaidos nebus dengiamos iš mokesčių mokėtojų kišenės“. Rimantas Šlajus teigė, jog netiki, kas kas nors iš vyriausybės pareigūnų tiesiogiai mėgintų daryti įtaką laikraščio turiniui.

„Vilties“ spaustuvis generalinis direktorius Romualdas Pakulis taip pat teigė, kad „valstybinės institucijos laikraščio leidimui jokios įtakos neturi“, tačiau pridūrė, jog „Lietuvos rytas“ pažadėjęs daryti viską, kad Lietuvoje penkto dienraščio nebūtų“. Vyriausybės atstovas spaudai neatmetė galimybės, jog „teoriškai įmanoma, kad valstybės pareigūnai galėtų daryti įtaką „Lietuvos“ leidimui“.

Į klausimą, ar „Lietuva“ turi galimybių susirasti savo vietą ankštoje dienraščių rinkoje, Šlajus atsakė: „Dabar Lietuvoje leidžiami du partiniai ir du nepriklausomi dienraščiai, todėl mes, pateikdami objektyvią informaciją, tikimės įsitvirtinti. Be to, visų keturių nacionalinių dienraščių bendras tiražas yra apie 200,000 egzempliorių, tad tikiuosi, kad mus skaitys ir tie

Pirmadienį 45,000 žmonių susirinko prie Baltųjų rūmų Vašingtone pareikšti protestą prieš abortus, minint 22-ąsias „Roe v. Wade“ Aukščiausiojo Teismo sprendimo metines. Tuo sprendimu buvo legalizuoti abortai Amerikoje. Demonstracijoje dalyvavo ir 14 JAV Kongreso narių — visi Respublikonai, ir patvirtino savo griežtą pasipriešinimą abortams. Prisimindamas didžiulį Respublikonų pergalę praėjusiuose rinkimuose, New Yorko kongresmanas Michael Forbes pareiškė: „Kokį didelį skirtumą gali padaryti rinkimai. Balsuotojai pakeitė arogantišką, už moters pasirinkimo teisę (t.y., darytis abortą — Red.) pasisakantį Kongresą. Šis Kongresas yra mūsų atmintyje karščiausiai už gyvybę teisę pasisakantis Kongresas“.

Tautininkai ruošiasi savivaldybių rinkimams

Vilnius, sausio 9 d. (Elta) — Kovo 25 dieną įvyksiančiuose savivaldybių tarybų rinkimuose dalyvaus ir Lietuvos tautininkų sąjunga.

Kaip Elta informavo šios sąjungos pirmininkas Rimantas Smetona, jos atstovai dalyvaus beveik visų apygardų rinkimų kovose. Vienur savarankiškai, kitur — sudarydami koalicijas su Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjungos, Krikščionių Demokratų Partijos, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) ir kitų partijų nariais. Smetona tikisi, kad per savivaldybių tarybų rinkimus tautininkai gaus apie 10% rinkėjų balsų.

Tautininkai neateis tuščiomis, sakė Smetona. Jis teigė: „Praeitais metais esame parengę konkrečius ir svarius mūsų sąjungos „Tautai ir valstybei stiprinti“ siūlymus. Visi mūsų kandidatai turi devizą: „Tvarka — teisingumas — tautiškumas“. Mes manome, kad didžiausia šiandieninė problema — valstybės valdymas. Jeigu čia viešės netvarka, tada apie ką apskritai dar galima kalbėti?“. Anot Smetonos, kita labai svarbi problema — gamybos atgaivinimas ir plėtra. „Niekam nereikia aiškinti ir įrodinėti, kaip katastrofiškai nuolinta mūsų šalies pramonė, žemės ūkis“. Šie du dalykai, tautininkų nuomone, yra patys svarbiausi. Lietuvos Tautininkų Sąjungos pirmininkas tvirtino, kad partija taip pat turi konkrečių pasiūlymų dėl socialinės ir sveikatos apsaugos, švietimo ir mokslo, kultūros, teisės saugos,

finansų ir mokesčių politikos, agrarinės reformos, energetikos ūkio pertvarkos.

Šiuo metu Lietuvos Tautininkų Sąjunga (LTS), kuriai gali priklausyti tik Lietuvos piliečiai lietuviai, jungia daugiau nei 2,000 narių. Šios sąjungos savarankiški skyriai veikia visuose šalies miestuose bei rajonuose, išskyrus Anykščius. LTS bendradarbiauja su Ūkininkų Sąjunga, kurios pirmininkas prof. Jonas Čiulevičius yra ir LTS valdybos narys, bei su Darbininkų Sąjunga. Prie LTS yra įsikūrusi ir Jaujųjų Tautininkų Santalka.

Praeiti metai tautininkams buvo ypač reikšmingi — sukako 70 metų nuo LTS įkūrimo ir 120 metų, kai gimė šios sąjungos

ikūrėjas Antanas Smetona.

Taip pat drauge su Konrado Adenauerio fondu surengta tarptautine konferencija „Kultūra — tautos būtis pagrindas“. Pirmą kartą dabartinė šalies socialinės rinkos ekonomika buvo išsamiau analizuojama konferencijoje „Domas Cesevičius ir socialinė rinkos ekonomika“. Vilniuje suorganizuotas pirmasis Pasaulio lietuvių tautininkų kongresas, kuriame dalyvavo daugiau nei šimtas delegatų iš Vokietijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Urugvajaus, Rusijos.

Įvairių partijų, visuomeninių organizacijų atstovai bei specialistai buvo sukvietę į konferencijas „Žemės ūkio reforma: Būtinybė, klaidos ir perspektyva politiniu, teisiniu, ekonominiu ir socialiniu požiūriu“ bei „Nacionalinės pramonės ir vidaus rinkos apsauga“.

Laisvės Sąjunga dalyvaus savivaldybių rinkimuose

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) — Lietuvos Laisvės Sąjunga sausio 24 d. įteikė pareiškinius dokumentus dalyvauti kovo 25 d. vyksiančiuose savivaldybių rinkimuose. Šios partijos maždaug 25 kandidatų sąrašas bus išskelbtas Kauno mieste, pasakė Eltai sąjungos pirmininkas Vytautas Štusauskas.

Į Kauno savivaldybę bus renkamas 41 narys. Lietuvos Laisvės Sąjunga, pasak jos vadovo, dabar turi apie 1,500 narių. Du trečdaliai jų yra Kaune.

Lietuvos Laisvės Sąjunga — trečioji politinė organizacija, pateikusi pareiškinius dokumentus. Praėjusią savaitę juos Vyriausiajai rinkimų komisijai įteikė Tautos pažangos partija ir LDDP.

Savivaldybių tarybų rinkimuose turį teisę dalyvauti 19 šalies politinių partijų ir organizacijų.

Pareiškinių dokumentų pateikimo laikas baigiasi vasario 18 dieną.

R. Misiūnas paskirtas Lietuvos patikėtiniu Izraelyje

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) — Išeivijos lietuvis Romas Jonas Misiūnas nuo vasario 1 d. paskirtas Lietuvos laikinuoju reikalų patikėtiniu Izraelyje. Prezidento dekretu jam suteiktas nepaprasto pasiuntinio ir įgaliotojo ministro diplomatinis rangas.

Romas Misiūnas gimė 1945 metais Švedijoje. Studijavo Yale universitete, kur įgijo daktaro laipsnį. Nuo 1980 iki 1992 dirbo Yale universiteto tarptautinių studijų centre, nuo 1983 m. yra Trumbull Asociacijos vyresnysis bendradarbis, nuo 1993 Harriman Instituto vyresnysis mokslininkas.

1983 m. organizavo ir vadovavo žurnalo „Baltic Forum“ redakcinei komisijai, pastaraisiais metais rūpinosi jo leidyba Šveicarijoje. 1990-1992 m. — Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos konsultantas ir patarėjas. Pastaruoju metu buvo Užsienio reikalų ministro patarėjas.

Laikinis reikalų patikėtinis moka anglų, lenkų, prancūzų, rusų ir švedų kalbas.

Į Lietuvą atvyko Švedijos užsienio reikalų ministrė

Vilnius, sausio 24 d. (Elta) — Antradienį Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas priėmė dviejų dienų oficialiam vizitui atvykusią Švedijos užsienio reikalų ministrę Leną Hjelm Wallen.

Pokalbyje paliestos trys temos: Baltijos jūros ekologinė apsauga, Ignalinos atominės elektrinės saugumo didinimo klausimai ir padėtis Rusijoje ryšium su įvykiais Čecėnijoje.

Pabrėžta, kad Baltijos jūros apsauga yra bendras visų jos baseine esančių valstybių reikalas. Lietuva, praeityje būdama sovietų sistemos dalis ir jos vertinama, nemažai prisidėjo prie jūros teršimo, pasakė Algirdas Brazauskas. Dabar jos ekologinei apsaugai skiriamas didelis dėmesys, tačiau be kitų šalių metodinės ir materialinės pagalbos sunku išsiversti.

Algirdas Brazauskas padėkojo ministrei už Švedijos teikiamą paramą, didinant Ignalinos atominės elektrinės saugumą. Premjerė Lena Hjelm-Wallen paprašė Algirdo Brazauskos išdėstyti savo požiūrį į padėtį Rusijoje ryšium su karu Čecėnijoje. Prezidentas sakė, kad, jo nuomone, Rusija nepakankamai įvertino Čecėnijos pasiryžimą siekti nepriklausomybės,

praktiškai atsisakė dialogo su klausimu.

Dabartinė situacija, Algirdo Brazauskos nuomone, nerodo, kad artimiausiu metu bus surasta išeitis; konfliktas, tikriausiai, tęsis ir toliau. Tačiau laikui bėgant, sakė jis, padėtis Rusijoje turėtų normalizuotis. Algirdas Brazauskas yra tos nuomonės, jog, ir toliau atkreipiant viso pasaulio dėmesį į čecėnų tautos tragediją, nereikėtų izoliuoti Rusijos nuo tarptautinių organizacijų. Atvirkščiai, tiktai įtraukiant ją į tarptautinį bendradarbiavimą galima tikėtis, kad Rusija priartės prie Europos demokratinė normų.

Antradienį pokalbyje su Lietuvos užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu Lena Hjelm-Wallen, be kita ko, sakė, kad ji remia Baltijos šalių pastangas tapti pilnateisėmis Europos Sąjungos narėmis. Kaip tik dabar vyksta Lietuvos ir Europos Sąjungos derybos dėl asocijuotos narystės. Sutarties pasirašymas būtų pirmas žingsnis kelyje į tikrąją narystę. Lietuvos užsienio reikalų ministras pasidžiaugė sėkminga raida derybų su Europos Sąjunga ir išreiškė įsitikinimą, kad artimiausiu metu sutartis bus pasirašyta.

Lietuva dar nėra palanki smulkiam verslui

Vilnius, sausio 20 d. (Elta) — Penktadienį Vilniuje, „Karolinų“ viešbučio konferencijoje salėje įvyko Ekonomikos ministerijos ir PHARE programos seminaras apie smulkų ir vidutinio verslo plėtrą Lietuvoje. Seminaro dalyviams buvo pristatyta Smulkų ir vidutinio verslo plėtojimo programos projektas.

Privatus sektorius Lietuvoje dabar pagamina daugiau kaip pusę bendrojo vidinio produkto. Apie 40% šio sektoriaus įmonių yra smulkios arba vidutinės. 1994 m. pabaigoje mažųjų įmonių statusą turėjo daugiau kaip 40,000 įmonių, iš jų individualių buvo apie 30,000, o uždarytų

akcinių bendrovių — apie 8,000.

Gamybinę veiklą plėtoja dar nedaug verslininkų: Vilniuje — 17%, Kaune — 34%, vidutiniškai rajonuose — 30%. Pagal veiklos pobūdį dominuoja prekybininkai — 44%. 1993 m. prekybą apyvarta privočios įmonėse ir turgavietėse siekė 1.7 bilijonus litų arba 47% mažmeninio prekybos apyvartos (1992 m. — 40%).

Smulkiam verslui plėsti pernai iš Tarptautinio Valiutos Fondo paskolos vyriausybė skyrė 3 milijonų dolerių vertės paskolų su lengvatinėmis palūkanomis. Europos Sąjungos PHARE programa sudarė 8 milijonų eurių fondą teikti paskolas mažų ir vidutinių įmonių projektams. Su šios programos pagalba Lietuvoje įkurti jau šeši verslo konsultaciniai centrai.

Vis dėlto, kaip pažymėta seminare, Lietuvos vyriausybės ir kitokia pagalba smulkiam bei vidutiniam verslui yra per maža. Šios įmonės iš esmės kenčia dėl finansavimo, t.y., lengvatinių kreditų stokos, taip pat jos sunku rasti patalpas.

Dėl šių dviejų problemų PHARE konsultanto Alan Brazewell nuomone, „aplinka smulkiam biznui plėsti yra nepalanki“. Be to, nėra koordinuojančios organizacijos, kuri rūpintųsi smulkus verslo reikalais. Tokia institucija galėtų tapti Smulkus ir vidutinio verslo plėtros agentūra. Ją įsteigti ir buvo siūloma seminare.

KALENDORIUS

Sausio 25 d.: Šv. Pauliaus apaštalo atšventimas; Ananijas, Agapė, Viltinis, Žiedė. 1851 m. gimė Lietuvos valstybininkas ir pramonininkas Petras Vileišis. Sausio 26 d.: Šv. Timotiejus ir Titas, apaštalo Pauliaus mokiniai; Paulė, Rimantas, Singa.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS NUOSTATŲ KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Š. m. sausio 19 d. LSS Tarybos nariams, Garbės teismo ir Kontrolių komisijos pirmininkams buvo pasiūsty laiški, liečiantys LSS Nuostatų pertvarkymą ir išleidimą.

LSS Tarybos pirmininko v.s. fil. Kęstučio Ječiaus pavedimu, sudariau LSS Nuostatų komisija, į kurią įeina:

v.s. fil. Meilė Mickienė; s. fil. Zita Rahbar; v.s. fil. Gintas Placius, sekretorius; v.s. fil. Sigitas Miknaitis, pirmininkas.

Komisijos tikslas — išstudijuoti veikiančius nuostatus, numatyti reikalingus pakeitimus, pateikti Tarybos patvirtinimui ir išleisti nuostatų leidinį. Nuostatų papildymams, patobulinimui ir t.t. neužtenka vien komisijos narių nuomonių, bet reikia Tarybos, kitų LSS institucijų vadovų ir LSS narių pasiūlymų.

Siuočiu jums dabar veikiančių LSS Statuto, By Laws ir Nuostatų kopijas. Iki š. m. kovo 31 d. prašau grąžinti jūsų pasiūlymus žemiau nurodytu adresu. Galite sužymėti pakeitimus raudonu pieštuku ir grąžinti tas pačias kopijas, arba laiške surašyti siūlomus pakeitimus, pažymint paragrafų numerius. Jūsų pasiūlymai privalo referuoti keičiamiems paragrafams, o ne vien tik bendras nuomonės pareiškimas. Prašau kreiptis į galimą daugiau LSS

narių, ar su jumis dirbančių — bendraujančių vadovų. Sužinokite jų nuomones, išdiskutuokite pakeitimus ir praneškite mums iki nurodytos datos.

Komisijos darbuose numatoma:

1. Iki pavasario perredaguoti esamus nuostatus.

2. Paruošti pakeitimus Tarybos balsavimui 1995 m. rudens akivaizdiniame posėdyje. Čia neįskaitomas Tarybos pirm. iniciatyva vedamas rinkimuose siūlytu nuomonių pristatymas.

3. Paruošti 1996 m. LSS vadovybės rinkimų nuostatus Tarybos balsavimui akivaizdiniame posėdyje.

4. Nenumatoma LSS „By-Laws of the Lithuanian Scouts Association“ pakeitimo Illinois valstijoje.

5. Su Tarybos pirmininko pritarimu, 1996 m. pradžioje išleisti naują „Lietuvių Skautų sąjungos Statutas, By-Laws ir Nuostatų“ leidinį.

Kviečiu LSS Tarybos narius, kitų institucijų pirmininkus ir visus vadovus aktyviai dalyvauti ir siūlyti nuostatų pakeitimus komisijai. Visais nuostatų pakeitimo reikalais prašau kreiptis laišku ar telefonu: Sigitas Miknaitis, 3101 Grandview Pl., Darien, IL 60561-1659, tel. 708-985-1820.

Budėkime!
v.s. fil. Sigitas Miknaitis
LSS Nuostatų komisijos pirm.

MANO TĖVYNĖ

VIDŪNAS

9. Keistuolis

Didysis mūsų tėvynės žvėris su žmogumi elgiasi keistokai. Jo protas kitoks, nei visų gyvulių. Viskas jame keista. Tuo įsitikinime, kiekvieną sykį ji sutike.

Viena graži pavasario diena prieš daugelį metų iš šiaurinių Nemuno žiočių per marias iš Tilžės į Rasytę plaukė garlaivis. Iš pradžių visų žvilgsniai per vandens plotus skriejo link kopų, po to keleviai įsileido ir kalbas. Tik vienas jaunas žmogus nesitraukė iš laivo pirmagalio, žvelgdamas į gyvus bekrasčius vandenį, jų šviesą ir spalvų žaisimą.

Tik štai vandenyje pasirodė kažkas neįprasta. Tai buvo dar toli. Bet greitai nuo veidrodinio vandens paviršiaus atsiskyrė didingi ragai ir galva. Tai buvo elnias. Matėsi jau net šlapi gaurų sukūriai ant jo nugaros. Elnias plaukė. Taip toli nusijęs nuo abiejų krantų. Žmogui toks plaukimas atrodytų kaip amžinybė, o elnias nepabūgo, ramiai sau irklavo. Jis trško patekti į kitą krantą.

Kas jį paskatino tokiam žygiui? Iš kur ta jo narsa? Gal jis jau buvo regėjęs kitą krantą nuo savojo? Ar teko jam kada po jį dairytis? Žmonės juk žino, kad elniai ganosi abiejuose krantuose. Bet kas apie tai papasakojo šitam elniui? Gal žiemą jis jau buvo nukeliavęs per ledą į kitą krantą? Gal jam ten nepavyko įsikurti, jis panoro sugrįžti, nors ledo tilto jau nebuvo, ir abu krantus siejo tik banguojantys vandens.

Tokių klausimų galybė. Ir žmogus visuomet stengiasi į juos atsakyti. Bet ar jie yra

esminiai? Tik viena aišku — gyvulio sąmoningumas pasi-
reikia kitomis jėgomis, kitokiais sugebėjimais.

Kaip visa gyvenime susiję! Visai nedaug laiko prabėgo po tos kelionės garlaiviu, ir mūsų minėtasis jaunuolis apsinakvojo vieniemyje prie Rusnės. Rytė jis ankti pakirto, buvo nusprendęs keliauti į pelkmiškę. Prisiartinęs prie vartelių, pastebėjo kažką ten jau stovint, tokį stebėtinai ramų. Tai buvo elnias. Pakėlęs galvą, karpdamas ausimis, jis taip žiūrėjo į ateinantį, lyg būtų jo laukęs.

Jaunasis vyras sustojo prie vartų ir nužvelgė gyvulį, skyrė juos vos keli metrai. Elnias buvo nepaprastai didelis ir stiprus. Abipus galvos didingai išsikiętoje ragai. O pati galva! Tokios keistos galvos neturi joks kitas didysis mūsų miškų žvėris. Palyginus su galingu kūnu, joje buvo kažkoks nuovargis ir senatviškumas. Mažos akys iš po sunkių vokų tarsi žvelgė iš tolimos praeties.

Visa jo laikysena skyrėsi nuo kitų žvėrių. Gyventojai vis dar skundžiasi, esą sutikti elniai nesitraukia iš kelio. Šių dienų žmogui jie nerodo jokios pagarbos. Teisybę sakant, netgi niekina jį.

Sunku pasakyti, kodėl taip yra. Juk žmonės jiems palankūs. Rūpinasi jais, paskutiniaisiais didžiųjų tėvynės žvėrių, taurų ir stumbrų palikuonimis. Tik nesuprasi, ar elniai globojami dėl jų retumo, ar dėl to, kad tai retas medžiotojų laimikis.

Kas dar nulemia žmogaus ir gyvulio santykius? Visumos gyvenime žmogus tik sąnarys,

Philadelphijos skautės ir skautai gieda kalėdines giesmes Kūčių pobūvyje.
Nuotr. Audronės Gulbinienės

KŪČIAS BAIGĖME GERUOJU DARBELIU

Gruodžio mėnesį, besiruodami artėjančioms šventėms, vieną sueigą paskyrėme mūsų jaunųjų skautų pažindinimui su lietuviškais Kalėdų papročiais ir tradicijomis. Skautės, jauniausios aguonėlės ir mūsų vienintelis vilkiukas kandidatas traukė burtus, spejo, vieni kitų laimė ir ateitį. Žiūrėdami į šešėlius, į vandeninį liejamą vašką ir kt. — spėjome, ar ateinantieji metai neš laimę. Lietuviški papročiai domino net pačius jauniausius. Susipažinę su tradicijomis buvo pasirodę dalyvauti tradiciniame Kūčiose.

Giedrią ir šaltą gruodžio mėnesio dieną Philadelphijos „Laisvės Varpo“ vietininkijos skautai ir skautės anksčiau rytą susirinko lietuvių parapijos salėje. Dengė stalus, puošė sceną, ruošė maistą, kuri, namuose pagaminusios, atvežė sesės skautininkės.

10:30 val. ryte visi dalyvavome kun. Burkausko aukojamose šv. Mišiose. Po Mišių skautiškoji šeima susirinko parapijos salėje prie Kūčių stalo. Tėvas Burkauskas palaimino valgius, o sesės skautės uždegė žvakes. Visus jungė maloni šventiška nuotaika. Dalinomės kalėdaičiais, linkėdami vieni kitoms Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Susėdę vaišinomės gardžiais tradiciniais Kūčių valgiais.

Jaunieji skautai deklamavo gražius eilėraščius, giedoją Kalėdų giesmes, giedojimą jungdami ir visus svečius. Esame

dėkingi ilgametėi skautų rėmėjai Lynne Cox ir Gintarui Labučiai, kurie pasiūlė prisidėti prie šventiškos nuotaikos, padėdami giesmes smuiku ir akordeonu.

Gaila, kad šioje Kūčių šventėje liko keli tušti stalai, o maisto „beaucoup“. Džiugu, kad Philadelphijos skautai ir skautės visada galvoja apie kitus. Visi klausė: „Ką darysime su likusiu maistu?“ Mūsų jauniausios skautėukas pasiūlė likusius valgius atiduoti vargšams. Priimdamos pasiūlymą, vadovės pasitarė su Tėvu Burkausku.

Jaunieji skautai deklamavo gražius eilėraščius, giedoją Kalėdų giesmes, giedojimą jungdami ir visus svečius. Esame

PULK. J. ŠARAUSKO VYČIŲ DRAUGOVĖS SUEIGA

Po ilgokos pertraukos senieji Pulk. Juozo Šarausko draugovės skautai vyčiai susirinko pasitarimui gražioje Dailos ir Juozo Liubinskų namuose. Kadai šie vyčiai draugovė buvo veikli ir nemažai pasidaravusi Čikagos lietuviškos skautijos veikloje. Sueigai vadovavo skautas vytis vs Gediminas Deveikis, dabartinis LS Brolijos skautininkų skyriaus vedėjas. Atgaivinant veiklą, buvo trumpai aptarti ateityje numatomi atlikti darbai. Kitas šios draugovės susirinkimas numatomas vasario 19 d., sekmadienį, Lietuvių centre, Lemonte, tuoj po šv. Mišių Pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje.

Senieji vyčiai ir jų žmonos buvo nustebinti Juozo ir Dailos Liubinskų namais. Visi jautėsi tarsi sumaniai įruoštamame nuostabiame muziejuje. Kiekviena namo siena papuošta įvairiais muziejiniiais rinkiniais. Ypač į akis krito didžiulius velnių rinkinius, savo apimtimi galįs prilygti tokio pobūdžio muziejui Lietuvoje. Nuostabūs įvairių dydžių pėdų aukščio koptystulpiai. Čia matėme ir miniatiūrinį Kryžių kalną su daugybe meni-

kai išpaustytų kryžių. Išskirtinas meno kūrinys — menininko Rimo Metlovo medžio drožinys, vaizduojas Žalgirio mūšį su smulkiausiomis detalėmis.

Iš vieno kambario į kitą eidami, matėme skirtingus eksponatus, kaip: atkengs amžiaus kirvius, gintaro dirbinius ir gintaro gabalus su juose įklampusiais vabzdžiais, pirmuosius Lietuvos pinigus, kaldintus Vilniuje. Koridorijų sienos papuoštos senųjų Amerikos gyventojų — indėnų piešiniais ir kovos irankiais. Matėme ir iš medžio išdrožtus didžiųjų Lietuvos kunigaikščių biustus. Ant virtuvės sienų — gausybė virtuvės apyvokos ir tautosakos dirbinių. Juozas ir Daila įdėjo daug pinigų ir darbo, rinkdami įvairius meno ir istorinius dirbinius. Jų namų sienose nesimatė tuščių vietų. Visi eksponatai labai patraukliai ir meniškai išdėstyti.

Skautininkai Juozas ir Daila Liubinskai yra daug savo darbo įnašo davę „Lituanicos“ ir „Kernavės“ tūntams Čikagoje. Broliū Juozo vadovaujama jaunesniųjų skautų draugovė buvo viena žymiausių, kurion patekti norėjo kiekvienas vilkiukas. Sesė Daila dirbo su paukštytėmis, talkindavo stovyklos administracijai, „Kernavės“ tunto stovyklai. Teko būti ir stovyklos viršininke.

Liubinskai užaugino tris sūnus ir dukterį. Visi buvo veiklūs tuntuose. Tai 100% skautiška šeima.

Senieji skautai vyčiai ir jų žmonos dėkingi skautininkams Dailai ir Juozui už suteiktą progą pasidžiaugti jų namuose esančiais muziejiniiais ir meno kūriniais.

s.v. A. Pauzuolis

v.s. Vladas Vijeikis

KVIEČIAME DALYVAUTI

Skautininko Vlodo Vijeikio pagerbimas, jo 75 metų amžiaus sukaktuvėse ir jo 25 m. „Skautų aid“ techninio redaktoriaus darbe.

Norime prisiminti skautininko Vlodo paliktus darbus skautiškoje veikloje, ypač Čikagos „Lituanicos“ skautų tunte.

LSS apdovanotas Geležinio Vilko ordinu, rašytojas, menininkas, linksmo žodžio sakytojas, „Tauro rago“ orkestro vadovas, Perkūno žinyčios statytojas, Rako stovyklavietėje aukuro mūrytojas. Lietuviškų ornamentų puoselėtojas, medžio darbų ir Kaziuko mugės vadovas — vykdytojas ir daugelio kitų žmoniškų ir skautiškų darbų sumanytojas.

Pagerbimas — sueiga š. m. vasario 5 d., sekmadienį, 2 val. p.p. vyks Jaunimo centro kavinėje. Prisiminsime brolio Vlodo gyvenimo nukeliautą kelią — rintai ir linksmai pritariant „Tauro ragui“, palinkėsime jam dar daug gerų ir skautiškai darbinių metų.

Kviečiame dalyvauti visą Čikagos skautišką šeimą ir visuomenę.

LSS Pirmijos vardu

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimekęs.

Už „Draugo“ prenumeratą atlyginama iš anksto

	Metams ¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00
Tik šeštadienio laida:		
JAV	\$55.00	\$40.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00
Užsakant į Lietuvą —		
Oro paštu	\$500.00	\$250.00
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesugrąžina. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatasko. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Buvo nutarta maistą palikti klebonijoje, kad neturtingieji, kurie lankys kleboniją (o jų būna daug), galės skaniai pavalgyti. Taip šį šventišką susiejimą Philadelphijos lietuvių skautai ir skautės užbaigė geru darbeliu.

Sesė Diana Gulbinaitė

SKAUTIŠKI RENGINIAI Čikagoje

Vasario 5 d. — v.s. Vlodo Vijeikio pagerbimas 2 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje.

Kovo 5 d. — Čikagos skautų ir skautėjų Kaziuko mugė Jaunimo centre.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimul (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaroma, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos
mitybos patikimas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. 7 v.v., antr. 9 v.v. 12 v.v.
ketvd. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Dr. ALGIRDAS KAVAILŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 585-2802
Pirmd. 9 v.v. - 7 v.v., antrd., trečd. ir
penkt. 9 v.v. - 3 v.p.p.,
ketvd. 10 v.v. - 7 v.v. Šešt. ir kt.
dienomis reikalingas susitarimas.
Prilma „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGADAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Patos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽIJOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

LIETUVOS ŽMONĖS TAPO APGAUTI IR NUSKURDINTI

IGNAS MEDZIUKAS

Aukštosios mokyklos ir institutai

Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas, kalbėdamas spalio 25 d. UNESCO vykdamosios tarybos sesijoje Paryžiuje, sakė, kad Lietuvoje gyvena per 81 proc. lietuvių, bet jie neuzgožia etninių mažumų (8 proc. rusų, 7 proc. lenkų ir kitų tautybių). Jos turi savo mokyklas, spauda, gyvena aktyvų kultūrinį gyvenimą. Lietuvoje veikia 15 aukštųjų mokyklų, per 30 valstybinių mokslo institutų, kur dirba 8,300 mokslininkų, iš jų 750 habilituotų daktarų.

Greit bus 5 metai, kai Lietuva atstatė nepriklausomybę, bet dauguma jos gyventojų tebėra labai sunkiose sąlygose. Spaudos žinomis, Lietuvos gyvenimo lygis yra žemesnis už Latvijos ir Estijos gyventojų.

Kai dabar palyginame, kas vyko vadinamoj tarpukario Lietuvoje, kurios nepriklausomybės atstatymas buvo paskelbtas 1918 m. vasario 16 d. ir kurios gyventojai buvo žiauriai nukentėję nuo Pirmojo pasaulinio karo, vokiečių nuolatinių rekvizicijų ir dar dvejus metus vykusių atkaklių kovų dėl nepriklausomybės, iš tikrųjų tai buvo sunkūs metai, bet lietuvių tauta ištvėrė ir žengė spartios pažangos keliais. Reikia žinoti, kad tuo metu įvai-

rioms sritims trūko specialistų, kuriuos tik vėliau ėmė ruošti įsteigtos vietos mokyklos arba kandidatai siunčiami į užsienio mokslo įstaigas. Per trumpą laiką kraštas atsigaavo.

Negalima suprasti, kas yra dabar, kai Lietuva turi tiek aukštųjų mokyklų ir tiek aukšto rango mokslininkų, kas klaido jai atsigausti. Kaip atsakymą pateikiu keletą gautų laišku iš Lietuvos ištraukų. Tegul skaitytojas pasidaro išvadą.

Pasotinti vilką ir išsaugoti savo kailį

Veterinarijos gydytojas, siūdamas švenčių sveikinimus, rašo: „Rusiška meška, nors ir su aplaužytas nagais, nerimsta. O Vakarai tūpčioja vietoj, į burnas vandens prisisėmė. Mums gerai pažįstamas burliokiškas cinizmas. Dabar verčia Lietuvą vėl įsileisti Trojos arklį – padaryti į Karaliaučų karinį koridorį. Vėl grasiama ekonomine blokada, o persikrikštiję vietiniai bolševikai trina užpakalius, nežinodami, kaip pasotinti vilką, išsaugojant sava kailį. Dabartinės valdžios pasimetimas ir aklumas akivaizdus kaip niekad. Naftos terminalą „stato“ jau keletą metų savo kišenėse. O rusams to tik ir reikia – užsuko kranelį ir čiuožkite rogemis. Aš manau, jog būtų gerai, kad ten pas jus atvyks-

tančius mūsų politikus gerai „išmaudytumėt“, o ne flirtuotumėt. Dabar jau atvirai į atsakingas vietas kiša senus komunistus, viešai per spaudą pagarsindami jų biografijas: buvęs partinis darbuotojas, sekretorius, instruktorius ir t.t. O kriminogeninė situacija pralenkė visas ribas. Jau siautėja pagaugliai, užpuldami senutes gatvėse dėl poros litų. Nelinksmos šventinės naujienos. Jau ir ministras pirmininkas dvasininkus išvadino nuvalkiotu senu bolševikiniu terminu – kulto tarnai. Kauno vyskupijoje kunigai savo paraisais „Lietuvos aide“ dėl to pareiškė pasipiktinimą“.

Nomenklatūrininkai tapo turtuoliais

Buvęs vidurinės mokyklos mokytojas, nuo 1988 m. rudens įsijungęs į Sąjūdį, dabar dirbęs sargu, kad papildytų savo pajamas, reikalingas pragyvenimui, rašo: „Praėjė mūsų nepriklausomos Lietuvos metai daug ką pakeitė. Sunku patikėti, kad nemaža dalis buvusiu sąjūdiečių pasuko kairiuoju keliu, pasinaudojo Sąjūdžio priedanga užimti valdininkų postus ir šiandien kartu su komunistais siekia įtvirtinti savo valdžią. Nors aš buvau išrinktas miesto atstovu, tačiau balandžio mėn. atsiskakiau juo būti, nes negaliu prisiminti atsakomybės už vykdomą pastatų privatizaciją, už veltui žemės sklypų pardavinėjimą, už biudžeto lėšų švaistymą.“

Taip, mielas, mūsų nepriklausoma Lietuva pamažu pereina į komunistų rankas. Nesinori jums gadinti nuo-

taikos, tačiau atvirai reikia pasakyti, Lietuvos žmonės tapo apgauti ir nuskurdinti. Labai neaiški Lietuvos ateitis. Daug smurto, nužudymų, vagysčių, o svarbiausia tai, kad didžioji žmonių dalis vos gali pragyventi. Labai didėja bedarbių, o sauja nomenklatūrininkų jau tapo turtuoliais“.

Inteligentai – antrarūšiai žmonės

Buvusi mokytoja, dabar pensininkė, kurios vyras inžinierius, anksčiau buvusi palanki LDDP ir jos kandidatams, dabar nusivylusi rašo savo draugei: „Niekad negalvojau ir niekas negalvojo, kad tokia sunki padėtis ištiks inteligentus, Lietuvai atgavus laisvę. Žinojau, kad pereinamas laikotarpis bus sunkus, kad reikės susispausti, bet kad įsivyras tokia neteisybė, toks melas, tokia spekuliacija, niekad negalvojome. Sunku ir pikta, kai dabar visur ir visada visus pensininkus vadina socialiai remtiniais žmonėmis. Visi gydytojai, mokytojai, inžinieriai, meno žmonės pasijuto antrarūšiais žmonėmis, o visokie sukčiai gyvena. Kur mes einame ir kas laukia Lietuvos? Visi su baimės žvalgosi, o mūsų karta jau nesitiki sulaukti geresnių dienų. Meldžiam Dievą, kad nors vaikams ir vaikaičiams būtų lengviau gyventi“.

Ne tokios nepriklausomybės buvo laukiama

Dar vieno laiško ištrauka: „Šiuo metu padėtis neaiški ir be perspektyvų. Susirasti darbą darosi vis sunkiau. Lietuvoje visiškai anarchija. Įstatymai primami, tačiau jie nevykdomi, nes savivaldybės tvarkosi, kaip tik išmano. Visur burokratizmas ir kyšininkavimas. Dešinieji ir kairieji (nors visi vienodi) užuot susivieniję jėgas, protus ir pasistengė kaip nors padėti Lietuvai bei jos žmonėms, kovoja tarp savęs dėl valdžios. Viešpatauja nusikaltėliai, mafiozai: plėšia, sprogina, degina, žudo. Kai nesutaria viršūnės, tvarkos nėra ir kitur. Kartais galvojame, gal pamažu įsiviešpataus tvarka, bet nėra tokios politinės partijos ir asmenybės, kuri galėtų atvesti į tvarką“.

Pagaliau rašantis laiška padaro išvadą: „Vadovai krašte neturi laiko tvarkyti reikalų, nes kelionės po pasaulį – jų pagrindinis darbas“. Laiške samprotavimas užbaigiamas nusivylimu: „Ne tokios nepriklausomybės laukėme ir tikėjome!“

DIDŽIAUSIO LIETUVOS DIENRAŠČIO JUBILIEJUS

Didžiausiam šalies dienraščiui, visiems įrodančiam, kad „rytas Lietuvoje prasideda 'Lietuvos rytu'“, 1995 m. sausio 1 d. sukako 5 metai.

1990 metais tokiu pavadinimu pradėję eiti dienraštis teturėjo 50 darbuotojų, iš kurių 22 buvo žurnalistai, o šiuo metu jame dirbuoja 600 žmonių, tarp kurių yra apie 90 „plunksnos brolių“. „Naujagimio“ apimtis buvo 8 puslapiai, ekonominės blokados metais ji buvo perpus sumažėjusi, o dabar „Lietuvos rytas“ per savaitę išsina vidutiniškai 48 puslapių.

Įsimintiniausiais šių penkių metų įvykiais vyriausiasis dienraščio redaktorius Gedydas Vainauskas vadina tai, kad pradėjo eiti pirmadienio numeris, įkurta akcinė bendrovė ir nuosava spaustuve, suteikianti tam tikrą nepriklausomybę.

Beveik prieš du metus „Lietuvos rytas“ Vilniuje įkūrė pirmąją platinimo tarnybą, o nuo šiuo metų, sausio 1 d. tokios tarnybos, platinančios daugiau kaip pusę visos prenumeratos, veiks dvidešimtyje šalies miestų. Kiekvieną naktį iš spaustuves išvažiuos 28 platinimui skirti automobiliai su „Lietuvos ryto“ emblema. Dienraštis galima užsiprenumeruoti pasirinktam laikotarpiui, o jį užsisakęs asmuo, „Lietuvos rytą“ gales skaityti jau kitą rytą.

G. Vainauskui kelia nerimą tai, kad „Lietuvos žmonių gyvenimas vis negerėja“, nes nuo to priklauso tiražas. Tačiau jis džiaugiasi, kad „Lietuvos ryto“ kolektyvui pavyko išvengti nesutarimų ir aštrių konfliktų, nerimui pasitaikančių daugelyje kitų redakcijų.

Vyriausiasis redaktorius teigia negalįs jaustis tvirtai ir saugiai, nors dienraščio tiražas apie 20,000 egzempliorių didesnis už pagrindinių konkurentų tiražą. „Mes sau nieko nelinkime – norime, kad mūsų šalies žmonės gyventų turtingiau, nes tai bus geriausia mums“, sakė G. Vainauskas.

(Elta, 12.30)

PAGUODA TELEFONU PANEVĖŽYJE

Neseniai atkurta Panevėžio katalikų moterų draugija steigė paguodą telefonu, veikiančią ištisą parą. Jau atsirado apie dvidešimt žmonių, daugiausia turinčių aukštąjį ar specialų vidurinį išsilavinimą, kurie pasiryzė budėti prie telefono. Pretendentus šiam darbiui dar paruošė psichologai.

(LR, 01.04)

Kas laimėjo Čėčenijoje?

Po daugiau kaip penkių savaičių bombardavimo, apsaudymo iš sunkiųjų pabūklų, šimtų, o gal ir tūkstančių, žuvusių karių bei civilių, Jelcinas iš Maskvos pagaliau paskelbė pasauliui, kad „Rusijos Konstitucija atstatyta karinių pajėgų dėka“. Čėčenijos „mafija“ sutramdyta. Žinoma, tuos ar panašius žodžius jau esame kelis kartus girdėję, o mūsų Grozne bei kitose aplinkinėse vietovėse tebevyksta, kaip vykę. Čėčenai traukiasi į kalnus persigrupuoti ir tęsti partizaninį karą. Civiliai Grozno gyventojai, kurie nespėjo pabėgti iš miesto, kenčia šaltį, badą ir didžiausią vargą. Daugelis sunkiausioje padėtyje esančių yra kaip tik rusų tautybės, nes jie neturi kur trauktis, neturi kaimuose giminių ar pažįstamų.

Karinė jėga, panaudota Čėčenijoje, yra lyg dvišmenis kardas, netikėtai atsikusęs prieš pačią Rusiją, suliosinęs pasaulio pasitikejimą Jelcino demokratiškumu. Čėčenijos puolimas priverė su pasipiktinimu nusigręžti daugumą draugų, bet sustiprino Jelcino priešų pozicijas. Tikslu karine jėga Rusija nepasiekė, nes čėčenai atsikakė „kooperuoti“ ir nusilenkti Maskvos reikalavimams, paaukoti nepriklausomybę bei savo tautinį identitetą.

Rusija, neseniai vadinta Sovietų Sąjunga, jau iš anksčiau žinoma greitai ginklu žvanginimu, pratusi visus nesklaidumus su artimesniais ar tolimesniais kaimynais spresti karine jėga. Prįsiminkime Vengrijos okupaciją 1956 m., tankus Čekoslovakijoje 1968, grasinimus invazija Lenkijai, Baltijos valstybėms. Trejiems metams praėjus po Sovietų Sąjungos išnykimo, Rusija tebeislaiko „senų tradicijų“, tarsi negalėdama apsispresti, kuria linkme kreipti savo ateitį. Nepaisant Jelcino kalbų apie „naują Rusiją“, jos užsienio politika tebedvelkia carų imperikalizmu bei sovietų diktatūra. Praeities šešėliais nelengva nusikratyti, ypač susidūrus su kasdieniniais rūpesčiais, ekonomikos, privatizacijos, nusi-

kalstamųjų ir gyventojų nepasitenkinimo, kurstomo senosios sistemos gerbėjų bedomis. Gal Jelcinas tikrai tikejo, kad greičiau Čėčenijos „sutvarkymas“ pakels jo prestižą ir Rusijos gyventojų nuotaikas. Prieš metus pagarsejusio Žirinovskio idėjų populiarumas aiškiai parodė rusų tautos šovinizmo gajumą. Jelcinas taip pat stengėsi prie tos atgimusių rusiškųjų nacionalizmo ugnelės pasišildyti, remdamas slavų kuosius serbus Bosnijoje, griežtai pasisakdamas prieš Rytų Europos tautų įjungimą į NATO ir grasinamas „šaltąja taika“ jeigu vakariečiai jam prieštarau.

Rusijos nacionalizmas ugdo nesibaigiantis ekonominis chaosas, kuriame niekas negali žūrėti provaisčių. Krašto kelias demokratijon pasirodė daug vingiuotesnis ir ilgesnis, negu bet kas tikejosi. Vakarai, pradžioje žadėję neribotą pagalbą, per daug nesiskubina pažadus ištesėti, be to, buvę komunistų partijos šalinai, staiga pradėję savo pozicijas visuomenėje ir vyriausybėje, jau turėjo laiko persigrupuoti ir vėl dėti pastangas atgauti savo įtaką. Pastaruoju metu Jelcinas artimusius patarimus stipriai sukūsus valstybės vairą Vakarų demokratijos link, pakeitė žmonėmis, kurių elgesys ir idėjos labai priemena Politbiuro politiką.

Galbut šiandien tarba vėkara, priklausau, kurios veliauos žinios iš Čėčenijos... Maskva galėjo pasigirti, kad prezidentinių rūmų griuvėsiai Grozne jau rusų rankose ir virš jų plėvėsuoja Rusijos vėliava, bet tas laimėjimas yra abejotinos vertės. Jelcinas už tas „griuvėsių krūvas“ užmokėjo milžinišką kainą, prarasdamas vakariečių rėmėjus pasitikejimą, suskaldydamas rusų tautos solidarumą, sustiprindamas savo politinius priešus, jau nekaltant apie dar labiau nuolinta krašto ekonomiką ir paaukotas karių gyvybes. Kaip vienas amerikietis žurnalistas, užsienio politikos stebėtojas, neseniai išsireiškė: „Jeigu tai yra laimėjimas, kaip atrodytu pralaimėjimas?“

• 1956 m. lapkričio 4 d. sovietų karinės pajėgos įvestos į Budapeštą, kur turėjo sutramdyti vykstančias antikomunistines demonstracijas Vengrijoje.

• Pirmoji moterų kolegija Amerikoje pradėjo veikti 1837 m. lapkričio 8 d. South Hadley, MA; tai buvo Mt. Holyoke moterų seminarija.

Kūčių vakarienė Daugėliškiu klebonu Kun. Kestučio Ralio globojamų Brazilijų šeimoje su keturiais vaikais. Kun. K. Ralys – viduryje.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

2 Tik aš jokios dalies ir jokio naujo rūpesčio tada nenorėjau. Tiesa, kiek galėdamas, padėjau jam vienkienyje naujas, daug patogesnes negu pats vienas būtų įgalėjęs, trobas susistatyti, užtat dabar, kai panūdau į pensiją, spirte spyrė keltis po jo stogą. Sakė, visas gerasis trobos galas visą laiką stovi tuščias: įskraustyk ir gyvenk. Net juokavo, kad ne šeiminkinės iškoti nereikės. Kol paskola ir savo dalį sudorosi, galėsiu pas juos ir valgyti. Ešą, nors ir šimtą metų gyvenčiau, vis tiek visko kiek jam esu sukūšęs per pilvą nespėčiau perleisti. Bet aš vis norėjau savaip. Net su būsimu vedėju ir jo jauna žmona susitarėm, kad, kiek tik norėsiu, galėsiu gyventi mokykloje. Juodu nusikėlė žymenį mano butą, o aš į viršų, ir galėsiu gyventi, kol panūsiu kur kitur. Bet jau taip yra, kad žmogus šaudo, o velnias kulkas gauda. Tik po kiek laiko, kai jau artėjo laikas kraustyti, pagalvojau, kad tikras mokyklos namo savininkas yra ne mokyklos vedėjas, bet savivaldybės, tai ėmiau ir pašnekinau valstiaus viršaitį. Tada jis man tai ir pagiedojo, kad jau po laiko. Ešą, jeigu būčiau laiku pašnekinęs, jie būtų pagalvoję, gal man, kaip senam mokytojui, būtų išnuomavę, bet dabar šaukštai popiet, jie tą butą užleido Mortutei. Už butą ji valys mokyklą, net mokyklos kiemą pašluos. Nebereikės samdyti sargo. Žiemą ir pečius pakurs. Bus patogiau ir mokytojams, kai mokyklos sargas visada bus čia pat po ranka.

Ką begalėjau sakyti. Laikiniai daiktus atsigaubenu pas brolių. Tik laikinai, bet va ir daiktai ir aš pats praturpėjom čia lig šiol. Ir apsiptom. Reikartais vaikų

laikraštėliams suregzdavau po kokią pasakėlę. Tokių rezgėjų, matyti, nedaug tebuvo, kad redaktorai spaudino ir dar prašė daugiau rašyti, tai, atsikėles pas brolių, vėl ėmiau šį tą rašinėti, pagaliau toptelėjo, kad galėčiau surašyti, kaip gyvenau ir kur ką mačiau. Iš lengva rašėsi. Nepajutau, kaip susikrovė didoka krūva popierių. Nunešiau paskaityti mokytojams. Juodu buvo sužavėti ir ragino, kad ieškočiau leidėjo. Pasidrasinę nuvežiau į Kauną. Žmogus paėmė, pavartė, pagyrė rašysena, kad lengva bus skaityti ir po poros savaitių parašė, kad leis. Dėl kai kurių vietų, rašė, reikės dar pasitarti, bet tai esančios tik smulkmenos. Pati knyga gera, o dėl kitų smulkmenų esą susitarsim, kai atvažiuosiu. Ir dar paragino, kad su atvažiuavimu ilgai nedelsčiau. Žinoma, nedelsiau. Nors Europa jau buvo bejailiepsnojanti, bet mums atrodė, kad viskas gal praūš pro šalį, ir paliksime laiminga sala, panašiai kaip Šveicarija per Pirmąjį. Tai ir su leidėju dėl honoraro tik sumušėm rankas. Pažadėjo penkiolika procentų ir kad ateinančiais metais knyga tikrai bus. Jeigu būtų pasakęs, kad nieko nemokės, ir tai nieko nebūčiau sakęs. Vaikų laikraštėliai niekada nieko nemokėjo, tik išspausdindavo ir buvo smagu, kad kas nors skaito, o čia visa knyga!

Ir vėl tos velnio nešiojamos kulkos... Rusai, tariamai Sovietų Sąjunga, panoro Lietuvai ir pasiėmė. Išgirdom, kad jos kariuomenė peržengė Lietuvos sieną, o Kaune jau Maskvos pastatyta valdžia. Tai tau ir Šveicarija. Netrukus valdžia pakito ir čia. Aš pats kurią dieną irgi gaunu laiškelį, kad visi mokytojai, jeigu per vasaros atostogas susisagalvotų kur išvykti, išvykdami turi palikti adresus, kur juos prireikus būtų galima pasiekti. Perskaitęs nusijuokiau ir išmėčiau, bet neturėjau jokio noro, kad manęs kokiam paraudusiam geltonšnapiui galėtų prireikti, susikroviau lagaminėlį ir išvažiuavau.

Nulėkęs į banką, dar spėjau pasiimti santaupas (mokytojas spėjo, kad bankuose esą indėliai tuoj bus valdžios nusavinti) ir nesuklydau: kas kitą dieną norėjo pasiimti, nebegavo.

Išvažiuavau, nors ir pats nežinojau kur važiuoti. Sustojau Kaune. Užėjau pas leidėją. Buvo nei šoks, nei toks. Juos valstybino, ir net neįjautė, ką darys jam. Tikėjosi kol kas pasilikti, bet iš mano knygos vargu kas beišeis. Nebent smarkiai pataisyčiau. Revoliucijos ne taip aprašytos, o kovos su raudonarmiečiais tegali tik bėdos užtraukti. Šiuo metu, kai čia pat yra tam tikrų žmonių, būtų gera, kad rankraščio neimčiau. Ešą tik akis atkreipčiau. Jeigu norėsiu, kada nors kita sykį. Išėjau supliuškęs, nes buvo aišku, kad knygos nebebus. Ir nereikia. Jeigu negaliu pasakyti kaip iš tikrųjų buvo, tai verčiau tegu visiškai nebus buvę.

Pasidairiau Kaune, aplankiau keletą senų pažįstamų, su kuriais glaudesnius ryšius palaikiau. Artėjo rugijūpūtė. Dingtelėjo, kad broliui gali būti pats sunkiausias laikas. Su meilu, su sienu gali dar vieną kitą pagaišti, bet ne su rugiais. Nulinknu varpa švilptels, meskis dalgi ant peties ir lėk, kad spėtum, kol ji į dangų neatsitiesė. Paskubėjau namo ir aš. Vos išlipusi iš autobuso pastiko apyjaunus vyras.

- Kodėl nepalikai adreso, kur išvažiuoji?
- Labai stačiai paklause, lyg būčiau jo bernas ar net dar menkesnis koks samdins.
- Kam? – tepaklausiau.
- Komitetui. Juk gavai įsakymą.
- Jokio įsakymo negavau, – ir dar norėjau ką pasakyti, bet jis užšoko:
 - Kaip negavai? Visi mokytojai gavo, o tu ne?
 - Bet aš jau seniai nebe mokytojas, – galėčiau prisiekti, kad net šyptelėjau.

— Ne mokytojas... Buvai ir pensiją gani. Dabar niekas darbininkų uždirbtų pinigų veltui nemėto. Dyka duonių dienos pasibaigė. Rytą aštuntą valandą kad būtum čia, valstiaus komitete.

Norėjau ką pasakyti. Greičiausiai, kad būčiau paklauses, iš kur jis čia toks didelis viršininkas atsirado, bet užpakaly stovis policininkas žiūrėjo man tiesiai į akis ir purtė galvą. Supratau, kad nereikia priešintis. Nukandau pro dantis belendantį žodį ir tepasakiau:

— Gerai, – ir pasukau prie manęs belaukiančio brolio vežimėlio.

Lagaminą brolis jau buvo isimetęs. Bevažiuojant brolis apsvietė, kad tas policininkas jau nebe policininkas, bet milicijos viršininkas. Jis toj nuovadoj tarnavo jau keletą metų, buvo geras pažįstamas, visų buvo laikomas geru, padoriu vyru. Padorus, sakė, ir dabar, tik atsiųsti piemenys per daug jį varinėja. Tada supratau ir jo galvos papurtymą, bet į komitetą kitą rytą nuėjau. Radau jau susirinkusius. Matininką, tą patį pažįstamą, kuris mūsų kaimą į vienkiemius skirstė, trejeta jaunų mokytojų ir dar kelis jaunus vyrus.

— Ir tamsta čia? – nustebto mane pamatęs matininkas.

— Ar nepasivėlinavau? – savo ruožtu atklausu. – Ką reikės daryti?

— Ką? Ar moki planus braižyti? Braižybos kažin kada buvau mokėsis, bet pasakiau: — Net braižiklio rankose nesu turėjęs. — Tai darbo tamstai ir neturiu. Krūmus kirsti ir su žymekliais lakstyti man reikia tokių vyrų kaip jie, — akimis parodė į susirinkusius.

— Bet man liepė, — aiškinau.

(Bus daugiau)

AREŠTUOTI LIETUVOS LAIVAI

Lietuvos valstybinės įmonės „Jūra“ žvejybos laivai „Sūduva“ ir „Gargždai“ tebestovi areštuoti Buenos Aires, Argentinoje, uoste. Apie jų likimą rašo „Lietuvos ryto“ korespondentas Gediminas Pilaitis iš Buenos Aires, pažymėdamas, jog įmonės „Jūra“ administratoriai šiuos laivus ir juose dirbusius žmones buvo palikę likimo valiai. Beviltskoje padėtyje atsiderūsiams žvejams teko ieškotis nelegalaus darbo Buenos Aires mieste. Nemažai papildomų rūpesčių jie sukėlė Lietuvos garbės konsulatui Argentinoje ir tenykštiei lietuvių bendruomenei, kuri žvejams padėjo kuo galėjo.

Prieš porą mėnesių prie bankroto ribos artėjanti „Jūra“ vis dėlto surado lėšų parsikrauti į namus 85 į Buenos Aires atvežtus, bet į žūklavietes taip ir neišplaukusius žvejus. Tai buvo padaryta po to, kai žvejų šeimos oficialiai kreipėsi į Lietuvos vyriausybę bei prezidentą ir kelias dienas piketavo prie seniai iš pareigų atleisto „Jūros“ generalinio direktoriaus Vlodo Stonkaus kabineto.

Kodėl Lietuvos laivai buvo areštuoti, o žvejai paversti savotiškais įkaitais? Kas kaltas, kad „Jūra“, pasišovusi žvejoti žuvimi knibždančioje Argentinos zonoje, patyrė milijonus dolerių įvertinamus „ostolius“, kurie kiekvieną dieną vis didėja? Atsakyti į šiuos klausimus „Lietuvos ryto“ korespondentas paprašė oficialių „Jūros“ atstovų Argentinoje Antaną Žemaitį, rugsėjo mėnesį atvykusį į Buenos Aires su tam tikrais igaliojimais išsiaiškinti padėties ir padaryti viską, kad areštuotieji laivai kuo greičiau išplauktų į žūklės rajonus.

Išlaisvinti laivus, A. Žemaitis nuomone, nebus lengva, nes kreditoriai „Jūrai“ yra išskėle šešias, su skolomis susijusias civilines ir vieną baudžiamąją bylas. Jas nagrinėjant, išryškėjo sunkiai suvokiamas ankstesniųjų „Jūros“ vadovų igaliojimų Argentinoje nerūpestingumas, pasirašant įvairius kontraktus su vietinėmis firmomis. Kreditoriai, pajutę, kad Buenos Aires uoste įstrigusiais laivais ir žmonėmis niekas per daug nesirūpina, pasistengė išpešti sau kuo daugiau naudos, kartais net nepagrįsdami skolų konkrečiais dokumentais.

Viskas prasidėjo nuo to, kad buvęs „Jūros“ generalinis direktorius Bernardas Kristanavičius su keliomis Argentinos firmomis pasirašė ketinimų protokolą steigti bendrą įmonę. Vėliau šį projektą detalizavo „Jūros“ atstovs Argentinoje dirbęs Algimantas Valiukėnas. Pagal preliminarį sutartį „Jūra“ turėjo atplaukdyti į Argentiną penkis savo laivus su igaliojimu ir žvejoti šios šalies ekonominėje zonoje. Argentiniečiai savo ruožtu įsipareigojo nupirkti žūklės licencijas, pasirūpinti, kad Lietuvos laivai būtų laikinai nacionalizuoti (tenykščiuose vandenyse užsieniečiams leidžiama žvejoti tik su Argentinos vėliava) ir realizuoti laimikį.

1993 m. birželio 2 d. į Buenos Aires atvykęs tuometinis „Jūros“ generalinis direktorius Valdas Trinkūnas, Argentinos įmonės „Pescar“ prezidentas Carlos A. Cela Guillem ir firmos „La Ria“ prezidentas dr. Adolfo G. Granillo Ocampo pasirašė generalinį kontraktą, pagal kurį buvo įsteigta akcinė bendrovė „Jūra Pescar“. Žūklės leidimus perkančiai firmai „Pescar“ atiteko 34%, teismine praktika užsiimančiai firmai „La Ria“ — 17%, „Jūrai“ — 49% akcijų. Perleidusi kontrolinį

akcijų paketą argentiniečiams, „Jūra“ sutiko tolygiai dalytis pelnu. Sutartis buvo pasirašyta dešimčiai metų.

1993 m. birželio 19-29 d. į Buenos Aires uostą atplaukė penki „Jūros“ laivai: „Trakai“, „Ablinga“, „Sūduva“, „Gargždai“ ir „Usnė“. Liepos 6-12 dienomis, atskridus pakaitinėms iguloms, Buenos Airėse susitelkė 280 pelningai žūklei Argentinai ekonominėje zonoje pasirususių „Jūros“ žvejų. Bet į žūklę jie niekad neišplaukė, įvairiomis aplinkybėmis nepavykus laivams išrūpinti leidimų žūklavimui, o „Jūrai“ be dokumentų sumokėjus ir vėliau dar praskolinus, bandant kaip nors komercinį projektą įvykdyti.

Galutinai Lietuvos žvejų ekspedacijos Argentinai vandenys rezultatas toks: kuriant bendrą įmonę „Jūra Pescar“, grynais pinigais investuota 936,000 dolerių. Laivuose pusantrų metų reikėjo išlaikyti 500 nedirbančių žvejų. Įmonei „Tandano“ „Jūra“ skolinga 460,000 dol., agentūrai „Argocean“ — 560,000 dol., firmai „Alfa y Omega“ — 100,000 dolerių. Skolos kreditoriams, be palūkanų ir teismo išlaidų, šoktelėjo iki 2,8 milijono dolerių.

Suteikusi plačius igaliojimus vietiniams advokatams, „Jūra“ iki A. Žemaitio atvykimo į Buenos Aires praktiškai buvo nusišalinusi nuo bylų nagrinėjimo. Teismų karuselė sukosi, samdyti juristai dirbo, bet nė vienas teismo procesas kol kas dar nelaimėtas.

Bendrai įmonei „Jūra Pescar“ įklampus į skolas, atsivėrė galimybė pasisavinti areštuotus „Jūros“ laivus. Kas apmokės skolas, taip ir neišėję „Pescar“ sąskaita tuščia. Žlunganti įmonė pati skelbdama bankrotą pagal Argentinai įstatymus, trauks bankrutuoti ir „Jūra“. Visas jos skolas turės apmokėti Lietuvos valstybė. „La Ria“ savo akcijas perdavė naujai sukurta įmonei, jai, be kita ko, vadovauja tie patys įmonės „Jūra Pescar“ administratoriai. Dalį realių skolų galima būtų sugrąžinti, jei „Sūduva“ ar „Gargždai“ dar šiemet pradėtų žvejoti už 200 mylių.

Kelios Argentinai firmos, pasak A. Žemaitio, neatsisako kredituoti šią ekspediciją, tačiau valdžios instancijos bijo, kad praskolinę Lietuvos laivus, kaip „Rusnė“, „Trakai“ ir „Ablinga“, vėl nepabėgtų nežinoma kryptimi.

Kita galimybė — pardavus „Sūduva“, gautas lėšas panaudoti skoloms grąžinti. Pradėjus žūklauti „Gargždams“, toliau padenginėjant skolas, gal ir atsirastų truputį lėšų, kurios būtų panaudotos teismų išlaidoms. Galbūt nerealaus skolos bus anuliuotos arba jas turės padengti visi „Jūra Pescar“ akcininkai.

Su „Jūros“ padėtimi neblogai susipažinęs Argentinoje gyvenantis lietuvis Artūras Mičiūdas, kurį Lietuvos vyriausybė igaliojo teikti ekonomines konsultacijas. Jo supratimu, reikia aktyviau dalyvauti teismų procesuose, samdyti prityrusius advokatus. Vyriausybės konsultantas pabrėžė, kad, abejingiai reaguodama į susiklosčiusią situaciją, „Jūra“ Argentinai vandenys „nuskandins“ dar daugiau valstybės pinigų.

Tokiai nuomonei pritaria ir Lietuvos garbės konsulas A. Rastauskas. Šiuo metu Argentinai teisme nagrinėjama leidimų pirkimo byla, kurią laimėjus, „Jūros“ skola sumažėtų beveik milijonu dolerių ir atsirastų reali galimybė išleisti „Gargždus“ žvejoti.

(LR, 01.10)

Lietuvos Vyčiai Pramonės ir mokslo muziejaus kalėdinėje programoje vaizduoja lietuviškų Kūčių papročius.

Nuotr. Jono Tamaliūčio

PAUKŠTIS DYGLYS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

„Yra legenda apie paukštį, kuris savo gyvenime tik vieną kartą gieda, tačiau jo giesmė yra gražiausia už bet kokio kito sutvėrimo. Apleisdamas savo lizdą, jis nenuilstamai taip ilgai ieško erškėčių medžio — iki jis suranda. Nutūpęs ir pradėjęs savo giesmę ant šakos, jis ją lenkia žemyn, siekdamas didžiausio ir aštriausio dyglio, kuris perveria jo kūnelį. Ir mirdamas, jis dar kartą pasiekia aukščiausias mirties kančias. Jo giesmė skamba didingiau už vyturėlio džiaugsmą ar lakštingaos fleitą. Nepalyginamo grožio giesmę jis apmoka savo gyvybe. Tačiau visas pasaulis sustoja jį klausytis, o Dievas danguje šypsosi, kadangi gėrį galima atsiekti tik didele auka.“ (Laisvos anglų kalbos vertimas iš įvado į McCullough romaną „The thorn birds“).

Pereitų metų pabaigoje Vokietijos televizija antrą kartą milijonus žiūrovų išlaikė prie „Paukščio dyglio“ (vok. „Dornen Vogel“) filmo. Tai meilės drama kunigo (vėliau vyskupo ir kardinolo) Rapolo de Briscassart (aktorius Ričardas Chamberlain) ir Australiško kaimo mergaitės Meggie Cleary (akt. Rachel Ward), sulaukusios iš kardinolo sūnaus, kuris vėliau taip pat pasirinko dvasiškio kelią, tragiškai mirdamas prie Graikijos pakrantės.

Šiame romane autorė išskėlė du aspektus — celibatą ir kardinolo garbės troškimą. Tačiau teisingai sakoma, kad garbės troškimas yra baidi jėga, veikianči mumyse ir prieš mus. Panašiai buvo ir su kardinolu Rapolu de Briscassart, kovojusiu su meile ir garbės troškimu.

Tikiu, kad daugelis romaną skaitė ir gal matė patį filmą, tad plačiau prie turinio nesustosiu pažymėdamas, kad šis romanas — filmas labai stipriai įveidžia

ir žemina kunigus. Prenumeruoju tris vokiškus dienraščius. Deja, juose nepasirodė nei vienas trumpas protesto laiškelis skaitytojui laiškyje už tokį Kristaus vynuogyno darbuotojų pažeminimą, tuoj pat prisimindamas rašytoją Rušdį, islamo pasekėjų pasmerkta mirties bausmė. Dar toliau: kas įvyktų, jeigu rašytojas užgautų muftį? Be jokių abejonių jis taip pat būtų pasmerkta mirčiai.

Kita medalio pusė: nuo 1995 m. sausio mėn. Vokietijoje įvedamas 7,5% solidarumo įnašas, atgautų žemių greitesniam ekonominio lygio pakėlimui. Tokiu būdu, uždirbančio viengungio pinigine „suplonė“ 54.03 markė, jeigu jo mėnesinis atlyginimas siekia 4,000 markių (vedusio su dviem vaikais — 3055 m., 6,000 m. — 103.51 m.), prie to pridėdamas dar 720.50 m. pajamų mokestį, ligoninių kasą, bedarbio pašalpą, mėnesinius įnašus Evangelikų ir Katalikų bendrijoms ir t.t. Be to, nuo 1995 m. pabrangęs gyvybės, automašinių draudimai, vaistai, benzinas ir t.t.

Amerikos gyventojams gal keistai atrodys, kad darbdavys automatiškai iš darbininko ar tarnautojo algos atskaito įnašus Katalikų ir Evangelikų bendrijoms. Šis įnašas yra apsaugotas įstatymu, tad, norint jo išvengti, reikia oficialiai pasitraukti iš katalikų ir Evangelikų b-jų, o išstojimo-pasitraukimo rašta patvirtinti notaro ar advokato įstajoje. Palyginus jis nėra mažas, imant pajamų mokestį, kuris pvz., yra 720 markių. Tad darbdavys nuo atlyginimo atskaito bažnyčioms (tik katalikų ir evangelikų tikėjimas yra vyriausybės oficialiai pripažįstamas) dar 57.60 markių, kadangi normaliai imamas 8 proc., atsižvelgiant į vaikų skaičių, kai kuriuose kraštuose,

pvz., Bavarijoje imant 8.5 proc. Tokiu būdu, abi bendruomenės metuose surenka 17 milijardų markių (apie 11 milijardų dol.), iš jų moka algas klebonams, finansiniai remia vaikų daržėlius, katalikišką spaudą, kartais senelių namus, moka kapelionams gimnazijose ir kt. Nesistebiu, kad renkant aukas bažnyčiose, daugumas tikinčiųjų i „Klingelbentel“ (aukoms maišiukas) imeta vieną markę.

Prie viso to dar reikia pridėti naujai įvestą slaugos mokestį. Tad kaip sumažinti atskaitomus įvairius mokestis? Atsakymas labai paprastas — sumažinti mokestius Katalikų ir Evangelikų b-jai!

Skaudu pranešti, bet jau pereinatis metais iš jų pasitraukė virš 100,000 tikinčiųjų, o šiemet jų skaičius gal pasiekė ketvirtį milijono. Tai pažymėjo „Die Welt“ laikraštėje Vokietijos vyskupų konferencijos pirm. Mainco vysk. Karolis Lehmann. Su šiuo pasitraukimu sumažėjo bažnyčioms iplaukos.

Su šeima priklausome Šv. Apaštalo parapijai Viernheime, remdami ją finansiniai (žmonai įstaiga kas mėnesį atskaito 57 m.), aukodami loterijai-metinei šventei įvairius daiktus ir t.t. Skaudu buvo klausyti Naujųjų metų progą klebono pranešimo apie parapijos dvasinį ir finansinį stovį, pažymint, kad iš parapijos oficialiai jau pasitraukė 28 tiktintieji, priežastį nurodę naujai įvestą solidarumo bei slaugos mokestį. O kas gali įvykti per 12 mėnesių? Tai kankinantis klausimas. Nors parapija skaito virš 6,500 tikinčiųjų, tačiau sekmadienio šv. Mišias išklauso tik 15-20 proc. Tiek pat dalyvauja ir parapijos tarybos rinkimuose. Šis nuostimtis taikomas ne tik mano miestelio (jame — 32,000 gyv.), bet visai Vokietijai. Tad noriu paklausti: „Kur žygiuojate, Vokietijos katalikai, jeigu dėl gardesnio karnio ar kokio nors blizgučio traukiate iš bendrijos, ieškodami tik „panem ir circenses“ — duonos ir žaidimų?“

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoju ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

ORKESTRAS

Priimame isankstinius užsakymus, už pusę kainos grojame ir atliekame programą banketuose, parengimuose, vestuvėse ir kitomis iškilmingomis progomis. Skambinti Algimantui Barniškui, tel. 312-436-5034.

FOR SALE

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA

1945-1990

Kazio Bradūno ir Rimvydo Šilbajorio redaguota, dvidešimties autorių parašyta knyga, apžvelgianti visą 45 metų mūsų egzodo literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapių, kuriuos puošia šimtai įvairiausių iliustracijų. Leidėjas — mėnatas yra Lietuvos Fondas, vardinis leidėjas — Lituanistikos institutas.

Leidiny su gausiais „Drauge“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Knygos kaina — \$30.00. Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidoms pridėdama \$4.00. (Kanada) — \$6.00. (Kitas kraštas) — \$6.50. Illinoisaus gyventojai visais atvejais dar primoka \$2.63 valstijos mokestį.

VIENA KNYGA — VIENAS DOLERIS ŠIAS KNYGAS GALIMA GAUTI DRAUGE

- PIETŲ KRYŽIAUS PADANGĖJE. Novelės. P. Gaučys. 480 psl.
- ANTANAS KUČINGIS. Biografija, atsiminimai. Ona Narbutienė. 169 psl.
- ŽVILGSNIS PRAEITIN. Straipsnių rinkinys. Jonas Kutra. 115 psl.
- OŠIANČIOS PUŠYS. Novelės. H. Mošinskienė. 176 psl.
- KETURI GANYTOJAI. Atsiminimai. Mykolas Vaitkus. 180 psl.
- ALJOSIAUS LAPAI. Humoristiniai eilėraščiai. Dr. S. Aliūnas. 87 psl.
- MARIJOS GARBINIMAS LIETUVOJE. J. Vaišnora, MIC. 443 psl.
- ŽMOGUS REALIAME GYVENIME. Vysk. V. Brizgys. 319 psl.
- ANGLŲ NOVELĖ. Anglų raš. novelės. Sud. Pov. Gaučys. 459 psl.
- ILGESIO VALANDELĖS. Eilėraščiai. Leonardas Šimutis. 227 psl.
- DABARTIES SUTEMOSE. Žvilgsnis į dabartį. Br. Zumeris. 167 psl.
- ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Atsiminimai. Ald. Zoborienė. 60 psl.
- LIETUVIŠKOS PASAKOS. Dr. J. Balys. 230 psl.
- VYSK. P. BUČIO ATSIMINIMAI. II tomas. 283 psl.
- VAIKŲ AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Kun. J. Danielius. 80 psl.
- 34 EILĖRAŠČIAI. Vladas Šlaitas. 44 psl.
- RUDENIO VYNAS. Eilėraščiai. VI. Šlaitas. 55 psl.
- LUKŠIJAUS. Kaimo praeit. pasakojimai. A. Giedrius. 231 psl.
- ŽEMAIČIŲ VYSK. MOT. VALANČIUS. KUN. A. Alekna. 300 psl.

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda sales tax 8.75 nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai dar turi pridėti supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Parkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūrų FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21
KMICIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas veltui.

Parduodamas namas
Brighton Parke.
Kreiptis:
tel. 312-523-5291

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., viename arba dvieju suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvai ir virimo pjūta. \$325 mėn. + security dep. Kreiptis [Alma] nuo 8 v. r. iki 3 v. p. p., tel. 312-476-8727.

HELP WANTED

REAL ESTATE SALES ASSISTANT
New home builder looking for a responsible, conscientious person to work as a sales assistant at model home locations. Weekends and some weekdays. Lemont area.
Ask for Linda GALLAGHER & HENRY (708) 482-8900

Generolo Povilo Plechavičiaus sesuo Elena Legeckienė kalba Sedos kapinėse Tautinės rinktinės savanorių, palaidotų tose kapinėse, prisiminimo iškilinėse. Nuotr. Mečislovo Silinsko

PO PENKIASDEŠIMT METŲ

VLADAS KAZLAUSKAS

1944 m. spalio 7 d. Tėvynės apsaugos rinktinės 1 pulko trys batalionai stojo į nelygią kovą su bolševikų tankų divizija, puolancija Klaipėdos kryptimi. Mūsų batalionai, būdami ginkluoti tik lengvaisiais pėstininkų ginklais, patyrė nemažus nuostolius. Žuvo virš šimto karių ir trys karininkai. Paminėti šiai liūdnei, bet garbingai 50-čio sukakčiai spalio 2 d. iš visų Lietuvos kampų žilagalviai Sedos kautynių dalyviai ir skaitlingos Šaulių delegacijos iš Zarasų, Anykščių, Šiaulių, Kauno, Kretingos, Palangos, Telšių ir Mažeikių susirinko į Sedą pagerbti kritusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę Rinktinės savanorius, o „Vanagai“ — organizacijos karius.

Iškilnių pradžia buvo Sedos kapinės. Čia, prie išsiriakavusių su uždegtomis žvakutėmis rankose Sedos vidurinės mokyklos moksleivių, darniose gretose išsiriakavo Mažeikių SKATO, Šiaulių moto desantinio bataliono kariai, su vėliavomis stovėjo šaulių būriai ir šimtai gyventojų užpildė visą didelę kapinių teritoriją. Minėjimo vedantysis — Zarasų rajono tarybos pirmininko pavaduotojas R. Juknevičius, kurio dėde amžniu miegą nuo 1944 m. spalio 7 d. miegą Sedos kapinėse, paskelbė gedulingo minėjimo pradžia.

Ant kritusiųjų broliško kapo buvo sudėti vainikai, gėlių puokštės ir uždegtos kelios dešimtys žvakučių. Kauno Šv. Antano bažnyčios klebonas Juozapas Čepėnas, kurio trys broliai kovėsi prieš Sedos ir vienas iš jų, Pranas, krito didvyrio mirtimi, atliko kapo šventinimo apeigas. Kritusiems pagerbti kalbas pasakė — buvęs Plechavičiaus vietinės rinktinės kuopos vadas, majoras P. Marinkevičius. Užsienio lietuvių vardu kalbėjo Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, profesorius B. Vaškėlis. Jis, kaip buvęs Sedos kautynių dalyvis, pirmo bataliono antros kuopos savanoris, pabrėžė dvasios stiprybės svarbą žmogaus gyvenimo kryžkeliuose. Kalbėdama generolo P. Plechavičiaus sesuo Elena Legeckienė pasakė: „Aš su širdgėla pagalvoju apie šiuos kritusius savanorius už Lietuvos laisvę, bet kartu ir jaučiu pasididžiavimą, kad šioje žemėje, kur mano brolio vadovaujami žemaičių savanoriai 1918 metais sutriuškino pirmuosius bolševikų okupantus, o po 22 metų prieš tą patį priešą, pakilo į nelygią kovą šimtai naujų savanorių. Jie žuvo, bet jų pralietas kraujas nenuėjo veltui“.

Savo pasisakyme Birželio sukilimo dalyvis ir Tėvynės apsaugos rinktinės I bataliono 2 kuopos savanoris V. Kazlauskas, realiai pareiškė kokią padėtį šiuo metu yra buvę sukilėliai, Plechavičiaus ir Tėvynės apsaugos kariai bei rezistencijos kovotojai.

Sedos bažnyčioje po gedulingų pamaldų, kurias atliko Sedos, Telšių bei Mažeikių kunigai, išpūdingai į susirinkusius krepšius Kauno Šv. Antano bažnyčios klebonas, kunigas Juozapas Čepėnas. Jo trys broliai prieš penkiasdešimt metų kovėsi Ventos fronte ir dalyvavo Sedos kautynėse. Vienas iš jų — Pranas — didvyrio mirtimi krito už Lietuvos laisvę.

Pasibaigus pamaldoms Sedos bažnyčioje, kariuomenės daliniai, šauliai ir gausūs būriai gyventojų patraukė į Plinkšės dvarą, kuriame 1944 m. liepos spalio mėn. buvo Tėvynės apsaugos rinktinės formavimosi lopšys ir vadovybės štabas. Iš čia suformuoti daliniai buvo siunčiami į frontą prie Ventos, Virvytės ir į kitus kovos veiksnių sektorius, sulaukyti bolševikų veržimasi į vakarus ir apginti likusią Lietuvos žemę nuo antros okupacijos. Čia išsiriakavo kariuomenės daliniai, šauliai, Tėvynės apsaugos rinktinės savanoriai. Prie dvaro rūmų kolonos buvo pritvirtinta lenta, kurioje iškalti žodžiai: „Šiuose rūmuose 1944 m. liepos 28 — spalio 7 dieną buvo Tėvynės apsaugos rinktinės štabas“. Sustingus stovėjo garbės sargyba. Apie pasirengimą iškilmingam minėjimui jungtinio kariuomenės dalinio vadui — leitenantui Giniotui, raportavo šio reginio organizatorius, daktaras V. Kazlauskas.

Dvelkiantį istorine tiesa Sedos kautynių dalyviams sveikinimą nuo buvusio Tėvynės apsaugos rinktinės žvalgų kuopos vado — dabartinio Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininko Broniaus Naivio, perskaitė buvęs Plechavičiaus štabo karininkas Martinkus.

Sedos kapinėse buvo suruoštas visų, jose palaidotų, Tėvynės apsaugos rinktinės savanorių prisiminimas. Maldas skaitė kun. Juozapas Čepėnas.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos už kalendorių ir kalėdines atvirutes

50.00 dol. Birutė Šonta, Chicago, IL; Teresė Usas, Barrington, IL; Ambrose Zatkus, San Bernardino, CA;

30.00 dol. P. Shukis, Kearny, NJ; Filomena Peleckas, Chicago, IL;

25.00 dol. Dr. Irena Kuras, Chicago, IL;

20.00 dol. Vincas Klova, Bell Gardens, CA; Pranas Skrupskas, Toronto, Ont., Kanada; Terese Vedegys, Cleveland Hts., OH; Milda Matusz, Delran, NJ; S. Rickute, Putnam, CT; Algimantas Zubrickas, St. Catharines, Ont., Kanada; Aldona Andriusis, Dorchester, MA; Kazys Jasaitis, Timmins, Ont., Kanada; Ignas Varnas, Hamilton, Ont., Kanada; Pranas Kruzikas, Waukegan, IL; Vitas Kazlauskas, Lemont, IL; B. Kasperavičius, Seven Hills, OH; A. Tomkus, Juno Beach, FL; Stasys Krosniūnas, Sherwood, OR; V. Ruseckas, Sun City, AZ; Elena Rožėnas, Chicago, IL; Antanas Aidukas, Largo, FL; Ignas Petruskas, Chicago, IL; Stasė Prekerienė, San Jose, CA; Romas Ankaitis, Walnut Creek, CA; Anelė Šulaitis, Cicero, IL; Alfonsas Kasputis, Warren, MI; Juozas Kacilauskas, Lemont, IL; Jonas Kirvaitis, Chicago, IL; Apanina Vaiokaitis, Los Angeles, CA; Vincas Ankus, Oak Lawn, IL; Vytautas Gaižutis, Oak Lawn, IL; Jonas Spurgis, Chicago, IL; Brothor Casimir, OFM Conv., Torrance, CA; Jeronimas Kačinskas, South Boston, MA; Romas Libus, Chicago, IL; Linda Šileikienė, Weston, Ont., Kanada; Antanina Klionienė, St. Pete Beach, FL; Elena Miknius, New London, CT; Aldona Eidukonis, Tucson, AZ; Kuljit Singh, San Francisco, CA; Elena Druskienė, Palos Park, IL; Genovaitė Diržienė,

Woodhaven, NY; Valentinas Liorentas, Chicago, IL; Vytautas Girdvainis, Chicago, IL; A. Pederienė, Southfield, MI; Mykolas Smelstorius, Euclid, OH; B. Grajauskas, Hamilton, Ont., Kanada; Meilutė Biskienė, Downers Grove, IL; Adolph Butkus, Mission Viejo, CA; Julius Raulinaitis, Glendale, CA; Eglė Vilutis, Daytona Beach Shrs., FL; Kazimieras Paliulis, Waterbury, CT; Arūnas Grigalaukas, Marlboro, MA; Irena Ulpaitė, Dorchester, MA; B. Astašaitis, Troy, MI; Algirdas Savickas, Sunny Hills, FL; Pranas Skilandziunas, Toronto, Ont., Kanada; Agnes Bigelis, Three Oaks, MI; A. Musteikis, Fallon, NV; Ona Skardienė, Euclid, OH; Juozas Ramanauskas, Bridgewater, MA; Birutė Čypienė, Hilton, NY; Elena Matulaitis, Los Angeles, CA; L. Ramanauskas, Oak Lawn, IL; Milda Contoyaninis, Concord, MA; Antanas Tuskenis, Burbank, IL; Bronė Pakštas, Chicago, IL; V. Pleckaitis, Toronto, Ont., Kanada; Vytautas Muraška, Philadelphia, PA; Akvilė ir Benius Karklius, Cleveland, OH; Stasys Vaičiūnas, Roselle, NJ; Julius Karsas, Oak Lawn, IL; Danutė Cunningham, Alexandria, VA; Irena Galiūnas, Vancouver, WA; Ignas Budrys, Lockport, IL; Marija Macevičienė, Chicago, IL; A. Markelienė, Oak Lawn, IL;

15.00 dol. Marija Strungys, Chicago, IL; Stasys Jazbutis, Surfside, FL; F. X. Skirmantas, Glendale, CA; Adolfas Merkevičius, Westland, MI; Kazys Lieutvinkas, Hickory Hills, IL; Larisa ir Aleksas Jankūnas, Cicero, IL; A. Spokas, Broomfield, CO; Gaile Janusonis, Rochester, NY; Feliksas Bočiūnas, Sunny Hills, FL; Jonas Bielskis, Rockford, IL; Vida Zubkus, Poolesville, MD; M. Janonis, Brockton, MA; Juozas Leskus, Chicago, IL; Boleslovas Novickis, Westmont, IL; Stasė Vaišvila, Oak Lawn, IL; Alfonsas Leparskas, Warren, MI; Stefanija Klimas, Oak Lawn, IL; Joseph P. Kalvaitis, Chicago, IL; Jonas Veselka, Evergreen Park, IL; Dominikas Matonis, Chicago, IL.

land, OH; B. Prapuolenis, Oak Lawn, IL; Angele Katele, Chicago, IL.

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą ar kitomis formomis.

11.00 dol. Ona Tiknevičius, Cicero, IL.

10.00 dol. Stasys Vaičiūnas, Roselle, NJ; Stephanie Brazionis, Chicago, IL; Irena Galinis, Norwell, MA; John Luksys, Oakville, CT; Leonard Garlauskas, Chicago, IL; Walter Sulskis, Chicago, IL; F. Rajeckas, Waterford, CT; Stasė Bublėnė, Birmingham, MI.

65.00 dol. Kazys Lietuvinkas, Hickory Hills, IL;

60.00 dol. O. Siliūnas, Alexandria, VA;

55.00 dol. S. Kaslas, St. Pete Beach, FL; Gediminas Biskis, Clarendon Hills, IL; dr. Irena Kuras, Chicago, IL; Marija Edelis, Phoenix, AZ;

50.00 dol. Stasys Liepas, So. Boston, MA; Mary Ankudas, Baltimore, MD; Joseph Miccius, Chicago, IL; Antanas Drazdys, Baltimore, MD; Povilas Naureckas, Bridgeview, IL; Algimantas Damijonaitis, Elmhurst, IL; Kazys Mileris, Hamilton, Ont., Kanada;

45.00 dol. Jonas Kardokas, Baltimore, MD;

40.00 dol. T. Gustainis, Toronto, Ont., Kanada; Juozas Baužys, Orland Park, IL; Petras Kausteklis, Monrovia, CA; Irena Truškūnienė, Glendora, CA;

rinktinės savanoriai — I bataliono kariai: Bronius Vaškėlis, dabartinis Kauno Vytauto Didžiojo universiteto rektorius, buvęs „Vanagai“ ir TA rinktinės savanoris Adolfas Kikilas ir savanoris Juozas Radvilas.

Aidint salitui, paminkline lentą atidengė buvęs I bataliono 2 kuopos savanoris Vincas Seibutis ir II bataliono savanoris, gyvenantis Kanadoje, K. Šarapnickas. Toliau iškilinėse kalbėjo užsienio lietuvių šaulių vadas Mykolas Abarius ir Lietuvos Šaulių sąjungos vadas Rimvydas Mintautas. Rezistencijos kovotojų vardu Tėvynės apsaugos rinktinės savanorius sveikino buvęs Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio vyriausiojo vado J. Žemaičio adjutantas Viktoras Šniuolis. Tėvynės apsaugos rinktinės savanoriams skirtus sveikinimus nuo buvusio rinktinės specialios paskirties karininko Vinco Tamosiūno ir karo mokyklos kursanto Broniaus Juodelio perskaitė buvęs kursantas Zigmąs Medineckas.

Dvelkiantį istorine tiesa Sedos kautynių dalyviams sveikinimą nuo buvusio Tėvynės apsaugos rinktinės žvalgų kuopos vado — dabartinio Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininko Broniaus Naivio, perskaitė buvęs Plechavičiaus štabo karininkas Martinkus.

Iškilmingame minėjime pro prie paminklinės lentos išsiriakavusių Tėvynės apsaugos rinktinės savanorių darniai pražygiavo jungtinis SKATO, šaulių ir motodesantinio bataliono dalinys.

Tuo iškilmingame Tėvynės apsaugos rinktinės skirtas minėjimas buvo baigtas, bet neoficialiai tęsėsi dar ilgai. Gausūs susirinkusiųjų būriai klausėsi Kauno Šv. Antano parapijos klebono kunigo Juozapo Čepėno skaitomo žuvusio brolio Prano fronto dienraščio ištraukų, klausėsi Palangos Šaulių choro dainų atliekamų patriotinių dainų.

Tokiu būdu, pirmasis bolševikų sąmoningai užtrintus praeities etapas atidengtas. Didelis skaičius žmonių sužinojo tiesą apie Tėvynės apsaugos rinktinę, jos aukas už Lietuvos laisvę. Liko paskutinis, bene svarbiausias etapas, istoriškai atskleidžiantis mūsų Tautos kovą prieš okupantus, „Kovos dvajis“ knygos išleidimas. Jis skaitytas objektyviai sužinos tos kovos priežastis ir įvertins mūsų karių ir rezistentų pasiaukojimą ir žūtį.

DRAUGAS, trečiadienis, 1995 m. sausio mėn. 25 d. 5

35.00 dol. Simas Jokubaitis, Chicago, IL; Adolfina Czizauskas, Chicago, IL; J. Mikelionis, Seattle, WA; Juozas Gailevičius, Baltimore, MD; Juozas ir Marija Mikonis, Richmond Hts. OH;

30.00 dol. Joseph Cernius, Sacramento, CA; Alfonsas Dziukas, West Hartford, CT; Juozas Ufartas, Chicago, IL; Emilija Ciakas, East Chicago, IL; dr. Aldona Baltch-Gravrogkas, Me-

nands, NY; Janina Maciulis, Danville, CA; Algimantas Kubilius, Chicago, IL;

15.00 dol. Vytautas Jonaitis, Grand Rapids, MI; G. Klimas, Little Falls, NJ; Ona Šilas, North Miami Beach, FL; Vincas Dovydaitis-Davis, Los Angeles, CA;

Acū, acū, acū! — tariame visiems „Draugo“ geradariams už aukas, kurios stiprina mūsų dienraščio gyvybę.

A.†A.

JUOZAS GEDMINTAS

Ilgus metus gyvenęs Los Angeles, CA, staiga mirė 1995 m. sausio 1 d. Lietuvoje, sulaukęs 87 metų.

Nuliūdę liko: žmona Leokadija, dukterys — Milda Scott, Danutė Gedvilienė ir Danutė Barney; seserys — Stefanija Kisieliene, Juzefa Strazdienė ir Ona Kezienė.

Velionis palaidotas Lietuvoje, Pakražantėje, Kelmės valsčiuje.

Paliko mums tylus kapas ir tylus skausmas širdyje.

*Brangus praeivi, pažiūrėk į gėlę,
Kuri virš kapo skleidžia lapelius —
Tai ji pasaulio skausmo nepakėlė,
Apleido žemės purvinus kelius.*

B. Brazdžionis

A.†A.

SALOMĖJAI ENDRIJONIENEI TAMOŠAITYTEI

atsisveikinus su šiuo pasauliu, nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą VIKTORĄ, dukrą DANUTĘ, sūnus — AUDRIŲ, GINTARĄ bei jų šeimas ir Lietuvoje seserį prof. ELENUTE ČERVINSKIENE ir jos vyrą EDUARDĄ.

Magdalena B. Stankūnienė
Jonas Kaminskas

A.†A.

SALOMĖJAI ENDRIJONIENEI

mirus, velionės vaikaitė KRISTAI ŠILIMAITYTEI, ilgametei ir mielai „Grandies“ ansamblio narei, bei artimiesiems reiškiami gilia užuojauta.

Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“

PETKŲ ŠEIMOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

deda daug pastangų, reikalui iškilus, patarnauti Jūsų šeimai. Visai neseniai mes pastatėme naują laidotuvių įstaigą Lemont, IL. Šie didžiuliai ir gražūs namai skirti patogumui šeimų, kurios išsikėlė į pietinius ir vakarinius priemiesčius.

Mes taip pat galime pasidžiaugti, kad priklausome „The Suburban Family Funeral Home“, Cicero, IL. Ši, pagyrimus laimėjusi, įstaiga yra puikiai įrengta, turi daug vietos automobiliams pastatyti ir aptarnauja artimuosius vakarinius priemiesčius.

Taigi, šios yra mūsų nuoširdžios pastangos suteikti pagalbą ir suraminimą Jūsų šeimai liūdesio valandose.

Visos šeimos, kurioms mes patarnavome Cicero ir Berwyn miestų apylinkėse, reikalui iškilus, gali kreiptis į Petkus-Butkus įstaigą.

PETKUS IR SŪNAS Laidotuvių direktoriai

Mūsų šeima patarnauja Jūsų šeimai nuo 1929 m.

PETKUS LEMONT CHAPEL
12401 S. ARCHER AVE (AT DERBY RD.)
LEMONT, IL 60439
708-257-6667

PALOS HILLS CHAPEL
10201 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60464
708-430-4455

PETKUS MARQUETTE CHAPEL
2533 W. 71 ST.
CHICAGO, IL 60629
312-476-2345

CICERO CHAPEL
5940 W. 35 ST.
CICERO, IL 60650
708-652-1003

Nationwide Toll Free
(Nemokamas) Tel. 800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Korp. „Kęstutis“ konventas įvyks sausio 27 d., 7:30 val. vak. Ritonės ir Teodoro Rudaičių namuose, Oak Lawn, IL. Konvente dalyvaus čia iš Lietuvos besilankantis kęstutietis Kazimieras Pabedinskas.

BALFo Cicero skyrius kviečia į metinį susirinkimą sausio 29 d., sekmadienį; 11 val. ryte Šv. Antano bažnyčioje kun. Kęstutis Trimakas aukos šv. Mišias už gyvus ir mirusius skyriaus narius bei aukotojus. Mišių metu giedos sol. Laima Stepaitytė ir parapijos choras, kuriam vadovauja Marius Prapuolenis. Tuoj po pamaldų bus susirinkimas parapijos salėje. Skyriaus valdyba prašo gausiai dalyvauti.

Lietuvių Moterų federacijos klubas Čikagoje kviečia visus, 1994-1995 mokslo metais baigiančių aukštesniasis mokyklas, mokinių tėvus/motinas ir informacinį pasitarimą sausio 29 d., sekmadienį, 12 val., Pasaulio lietuvių centre, Lemonte (didžiosios sales gale). Pasitarimo tikslas: kaip gražiau pristatyti mūsų abiturientus lietuviškai visuomenei. Atvykite ir prisidėkite prie šios gražios abiturientų pokylių tradicijos tęsimu.

„Greičiau ateik, Kaledų seneli!“ Robertas Senkevičius „Žiburelio“ šventėje. Nuotr. Jūratės Fischer

x BALF'ui šiuo metu labai reikalingi naudoti rūbai ir batai. Maloniai prašome lietuvių visuomenę į tai atkreipti dėmesį ir paaukoti švairių, gerame stovyje rūbų. BALFas dabar ypatingą dėmesį skiria šalpai Lietuvoje ir nuolatos siūnčia rūbų, maisto ir vaistų siuntinius. Rūbai priimami Centro įstaigoje, 2558 W. 69th St., Chicago, IL, tel. 312-776-7582. nuo pirmadienio iki penktadienio 9-4 v.v.

x Wanda Jankus iš Delran N.J. padarė labai gražias šventines korteles, jas pardavė ir, gavusi \$75 pelno, paaukojo tą sumą Lietuvos našlaičiams. Dekojame! „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas.

x Šv. Mišios už a.a. Jono Ramanausko vėlę, jo 50-se mirties metinėse, bus aukojamos sekmadienį, sausio 29 d., 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Visi giminės, draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti. Sūnus Liūdas.

x Paramą globojamiems vaikams kitiems metams prašė su \$150 Dalia ir Rimvydas Jakai iš Norristown, PA, ir Jeanne ir Timothy Dorr su \$155. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas gauna aukas Lietuvos našlaičių gyvenimui palengvinti. Čia tie gerieji žmonės, kuriems rūpi Lietuvos ateitis – Lietuvos vaikai – našlaičiai: J.L. iš Chicago – \$100, Anne M. Lukshus iš Philadelphia, PA – \$100, Augustinas Orentas iš Chicago, IL – \$75, Valė Osteikienė iš Warren, MI – \$50, S. Bernatavičius iš Berwyn, IL – \$50, Malvina ir Petras Zdanavičiai iš Chicago, IL – \$40. Komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, našlaičių vardu dėkoja tiems geriems žmonėms.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekm. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-267-0497 arba 312-436-7772.

Vasario 16-osios minėjimas Cicero, Ill., šimet vyks visu Cicero lietuviškų organizacijų bendromis pastangomis. Šeštadienį, vasario 11 d., 12 valandą prie Cicero miesto rotušės (50 Ave. ir 26 St.) bus iškilmingai iškelta Lietuvos vėliava. Sekmadienį, vasario 19 d., Šv. Antano parapijoje, lietuviškose Mišiose 11 val. r. bus meldžiamasi už Lietuvą, o po Mišių parapijos salėje įvyks Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo paminėjimas. Pagrindinė kalbėtoja bus „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė.

Kun. Vincent Radvina, Santa Rosa, CA, prašedamas „Draugo“ prenumerata, atsiuntė 75 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Linkėdami savo skaitytojui ir rėmėjui kun. Radvinui laimingiausių Naujų metų, dėkojame už auką.

Emilija Čiakienė, East Chicago, IL, pagerbdama savo vyro Antano atminimą, atsiuntė „Draugui“ 100 dol. auką. Kilnu ir prasminga, kai žmona savo mylimo vyro atminimą įamžina lietuviško rašto raideje. Pagarba ir ačiū.

• „Drauge“ kas savaitę Tėvynės žvaigždutė žiugina ir šviečia lietuviui vaikučiui.

ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO PARAPIJOS VEIKLA

Sausio mėnuo. Jau Kalėdų šventės praėjo. Papuošalai sudėti į dėžes kitiems metams. Dienos trumpos. Mažai saulutės. Gamta lyg ir apsnūdus. Atrodo, kad dabar būtų gana nuobodus laikas.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje žmonės nenuobodžiauja, bet kartu su savo energingu klebonu kun. Jonu Kuzinsku ruošiasi įvairiems renginiams. Visų pirma sausio 29 d. per 10:30 v. ryto šv. Mišias bus minimos palaimintojo Jurgio Matulaičio mirties metinės. Po to vyks akademinė dalis ir kavutė parapijos salėje. Ši minėjimą ruošia Nekalto Prasiidėjimo seselių rėmėjos.

Vasario 12 d., 10:30 v. ryte, bus aukojamos šv. Mišios Lietuvos Nepriklausomybės intencija. Vėliau tą dieną parapijos salėje, po minėjimo Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, įvyks susitikimas su svečiu iš Lietuvos, Vytautu Landsbergiu.

Metinė parapijos vakarienė įvyks kovo 12 d. Patyrusios šeiminkės savo skaniais patiekalais pavaišins susirinkusius svečius. Numatyta graži meninė programa. Tuo metu taip pat ir vyks metinė parapijos loterija, kurios lėšos parapijai labai reikalingos.

Parapijos mažieji sportininkai ruošiasi rungtynėms, kurios numatytos kovo 24, 25, 26 d.

Lietuviški blynai bus kepami balandžio 2 d. Pasisotinus skaniais blynais, pusryčių dalyviai galės vėliau tą dieną nueiti į Marijos aukštesniosios mokyklos salę pasiklausyti „Draugo“ koncerto.

Balandžio 9 d. Šv. Teresės draugijos narės dalyvaus šv. Mišiose, po to rengiami tradiciniai pusryčiai.

Parapijos choras, vadovaujant darbščiam muz. Antanui Linui, ruošiasi religiniam koncertui, kuris įvyks Verbų sekmadienį, balandžio 9 d.

Lietuvos Vyčiai numato žaidimų popietę balandžio 30 d.

Pasižymėkite tas datas ir pasistenkite dalyvauti šiuose įvykiuose/renginiuose, nes jie sudaro progą paminėti svarbias sukaktis arba išsiblaškyti ir pasižmonėti. Jūsų dalyvavimas taip pat parems parapiją ir tas organizacijas, kurios joje dirba. Iki pasimatymo renginiuose! MPV

Charles A. Zuraitis, Palos Heights, IL, kartu su prenumeratos prašėsimu mokesčiu 1995-tiesiems metams, atsiuntė 105 dol. auką dienraščio spausdinimo išlaidoms sumažinti. Širdingai dėkojame šiam savo skaitytojui ir rėmėjui.

x Lemonto „Maironio“ lituanistinės mokyklos metinis balius įvyks šeštadienį, 1995 m. vasario 11 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911-127th St., Lemont, IL. Pradžią 6:00 v.v. kokietai, 7:00 v.v. vakariene. Veiks baras ir loterija. Šokiama gro S. Gylis orkestras „Žiburys“. Bilietai: \$30 asm. (iš anksto), \$35 asm. (prie durų). Prašome rezervuoti stalus ir bilietus iš anksto skambinant Rasai Ragienei, 708-531-9522, vakarais ir savaitgaliais. Maloniai kviečiame visus mokyklos tėvelius, mokytojus, rėmėjus, senelius, gimines bei draugus! Visų laukiame!

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

Redaguoja J. Plačas. Medžiaga siūti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Šalta, šalta žiemuzė.

LIETUVA

Tėvų žemė maža, engiama, kruvina, penkiasdešimt metų kankinta –

Nepriklausoma jau – Tai stebuklas dangaus! Prisiškėlė! Jau laisvė gražinta! Atlapa krūtine, Su malda ir daina brolis, sesė budėjo, žuvo trylika jų ir jaunų, ir drąsių, nes laisvė visi jie tikėjo...

Danutė Lipčiūtė-Augienė

ŠUO IR LAPE

Medžioklis šuo, kartą išvydęs liūtą, ėmė vytis. Bet kai liūtas atsikusęs suriaumojo, šuo išsigando ir pasileido atgal bėgti. Lapė, ji pamačiusi, tarė: – Vargšas tu, vargšas! Vijaisi liūtą, o net jo riaumojimo persigandai.

Pasakėčia apie pasipūtėlius, kurie stengiasi galingesnius apsmėžti, bet kai pastarieji pasipriešina, tuojau šoka atgal. Ezopas

ŠVIETIMO TARYBOS RAŠINIŲ KONKURAS

Švietimo taryba skelbia rašinių konkursą pradžios mokyklos 5-8 skyrių mokiniams. Uždavinys: parašyti pasaką apie save. Yra duoti piešiniai, bet jie silpni, jų negalima perteikti. Norintieji konkurse dalyvauti, kreipkitės žemiau duotu adresu ir jums tuos piešinius išsiųs. Tad, pasižiūrėję ir piešinius, pasirinkite pasakos stilių: nuotykių (adventure), science fiction), detektyvinę (mystery) arba savo sugalvotą. Parašykite: 1. Kur vyksta pasaka? 2. Kada vyksta? 3. Kas pagrindinis veikėjas ar veikėjai (characters)? 4. Ką žinote apie šį veikėją ar veikėjus? 5. Kas įvyksta? 6. Kokia pasakos pabaiga? I grupė: V ir VI skyriai. Vienas ranka rašytas puslapis. II grupė: VII ir VIII skyriai. 1½ - 2 ranka rašyti puslapiai. Abi grupės gali rašyti ir ilgesnius. Premijos: 20, 15 ir 10 dol. Rašiniai pasirašomi slapyvardžiu. Įdedamas atskiras vokelis su vardu, pavarde, adresu, telefono numeriu, mokyklos pavadinimu, skyriumi. Visa išsiūsti Švietimo tarybos narei Vidai Brazaitytei, 7823 Belle Rive, Ct., Trolley Park, IL 60477 iki 1995.IV.1.

STEBUKLINGAS DIENORAŠTIS

Vieną kartą mergaitė Irena ir jos šeima atvyko į naują miestą. Ji neturėjo draugų. Kai sėdėjo viena savo naujajame kambarielyje, suskambėjo telefonas. Skambino Austė. Ji kvietė Ireną atvykti pas ją, nes ji su draugėmis ruošėsi eiti į kiną, todėl norėjo susipažinti su Irena. Austė pasakė savo adresą. Irena, gavusi mamos leidimą, dviračiu išvažiavo pas ją.

Irena, suradusi gatvę, ieškojo Austės namo. Ant vieno seno namo buvo Austės duotas numeris. Pastačiusi dviratį, nuėjo prie durų ir paspaudė skambutį. Niekas neatsiliepė. Truputį palaukus, Irena atidarė duris ir įėjo į vidų. Vaikščiojo po namą ir šaukė Austė. Užlipo į antrą aukštą ir įėjo į vieną kambarį. Ant stalo padėtas dienoraštis, bet nieko neįrašyta. Dienoraštis buvo gražiai nupieštas, Irenai labai patiko. Ji pasiėmė su savim dienoraštį ir išvyko namo, pamiršdama Austę.

Namuose Irena pradėjo rašyti dienoraštį visos savo svajones. Pavargusi, nuėjo miegoti. Kitą rytą viskas labai keistai atrodė. Irena, išėjusi į lauką, pamatė, kad ji yra tropikų saloje. Aplink ją stovėjo tarnai. Ji turėjo net savo arklį. Viskas, kas buvo parašyta dienoraštyje, išsipildė. Irena suprato, kad tai buvo stebuklingas dienoraštis. Nuo to laiko, kai įėjė į dienoraštį ir jos norai išsipildė.

Dalia Šataitė ir Inga Žymantaitė Rašinėlis rašytas Dainavos jaunučių stovykloje, 1994 metų vasarą, stebuklingos pasakos rašymo konkurso metu.

LIETUVIAIS ESAME MES GIMĖ

Nors mes esame gimę Amerikoje, mūsų tėvai ir seneliai yra lietuviai, tad mes irgi esame gimę lietuviais. Kad išlaikytume savo lietuviybę, mums reikia lankyti lietuvišką mokyklą, nors ir ne visada tą noriai darome. Svarbu mokėti lietuvių kalbą, nes ji parodo mūsų tautybę. Mūsų lietuviškumas mus išskiria iš kitų žmonių tarpo. Mes galime dalyvauti lietuviškose organizacijose, sporte ir kitur. Tuo pačiu mums yra noras draugauti su lietuvišiais draugais. Kaip gimusiems lietuviams, mums reikia pažinti garbingą ir didingą mūsų tautos istoriją, papročius ir seniausią kalbą.

Gyvenant Amerikoje, mums reikia būti savo tautos ambasadoriais ir niekada neišsivadėti savo lietuviškos kilmės, kalbos ir gal kartais sunkiai ištarimos pavardės. Reikia stengtis sukurti lietuviškas šeimas ir savo vaikams įkiesti lietuviškas pagrandus taip, kaip juos gavome iš savo tėvų. Labai gražu yra mums pavyzdys Amerikos Vyčiai, kurie, iš tikrųjų, mažai kalba lietuviškai, bet didžiuojasi savo lietuviybe. Aš esu labai laimingas, kad gimiau lietuviui.

Matas Laniasukas, Clevelando Šv. Kazimiero lit. m-los mokiniys

– Ar žuvys prakaituoja?
– Žinoma. Kaip tu manai, kas jūros vandenį padaro sūrų?

KĄ MAČIAU KELIONĖJE APLINK PASAULĮ

Tahičio salyne mes aplankėme tris salas: Tahiti, Moorea, Bora-Bora. Pirmiausia nuplaukėme į Tahičio sostinę Papeetę. Tai nedidelis miestas, daug kiniečių ir viskas labai brangu. Iš ten nuplaukėme į Mooreos salą. Ji yra už vienuolikos mylių nuo Papeetės. Labai graži sala ir kalnuota. Čia mes visą dieną laipiojom po kalnus. Kelis kartus taip palijo, kad kiurairi permirkome. Kadangi čia labai karšta, tai lietus nebaisus. Iš čia išplaukėme į Borą-Borą. Ši sala iš visų pusių apsupta rifų ir tik pro vieną vietą galima iplaukti laivu. Čia yra daug gražių paplūdimių, kuriuose labai skaidrus vanduo ir plaukioja daug gražių žuvelių. Aš čia maudžiaus ir nardžiau dvi dienas. Vanduo buvo labai šiltas. Iš čia išplaukėme į Havajų salas.

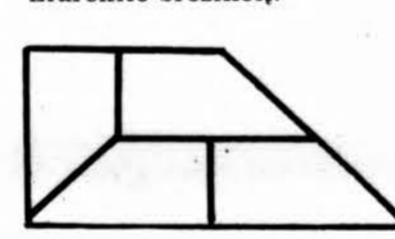
Tadas Miniotas

GALVOSŪKIO NR. 63 ATSAKYMAS

Mama tikriausiai barė broliuką, kad vienas parbėgo namo, nepalaukdamas sesutės. Žinoma, papeikė ir sesutė už neatsargumą, kad stūpė drabužius, bet pagyrė, kad nesileido į kalbas su nepažįstama moterimi.

GALVOSŪKIO NR. 64 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėli.

GALVOSŪKIO NR. 65 ATSAKYMAS

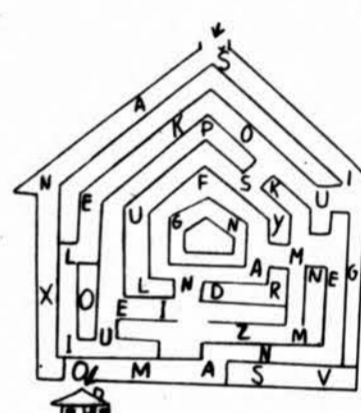
1. Moderniaisiais laikais egzekcijoms vartoti senovėje naudotą galvoms kirsti mašiną pasiūlė prancūzas gydytojas dr. Juozas Ignacas Guilloin'as, todėl, minėtą gydytoją pagerbiau, nuo 1792.IV.28 ši mašina pradėta vadinti „giljotina“. (E. Brit. 10-1019; L.E. 7-231, Boston, 1956). 2. Valdovą Vytautą Didįjuoju pavadino Maironis savo eilėraštyje: „Traku piliis“ – „Tu Vytauto Didžiojo galybę matei“... Arba „Kur bėga Šešupė“ – „Čia Vytautas Didis garsiai viešpatavo“... „Čia, kur Vytautas Didysis mus ir Vilnių gynė...“ (Žiūrėk „Maironis“, rinktiniai raštai, 1-65, 125, Vilnius, 1956; Maironio „Pavasario balsai“, psl. 21 ir 54, Bavarija, 1947; „Vagos“ leidyklos „Maironis“ lyrika, 111 psl., Vilnius, 1988). 3. Garą 1769 metais „pakinkė“ mechaniniam darbiui škotas inžinierius James Watt'as (1736-1819) (E. Brit. 23-309). 4. Kryžiu matome šių valstybių vėliavose: Suomijos, Švedijos, Norvegijos, Danijos, Islandijos, Anglijos, Š. Airijos, Šveicarijos, Graikijos, Australijos, Naujosios Zelandijos, Havajų, Tomgos, Maltos, Italijos, bet ne Vatikano... 5. Žinoma, kad Mesopotamijoje, Tello – Lagash vietovėje, žmonės prieš 5,000 metų jau džiaugėsi fontanais. Ši vietovė yra tarp Tigro ir Eufrato upių, maždaug 180 mylių į šiaurės vakarus nuo Persų įlankos. (E. Brit. 9-664, Chicago, 1968).

GALVOSŪKIS NR. 81 (Žiūrėkite piešinėli)

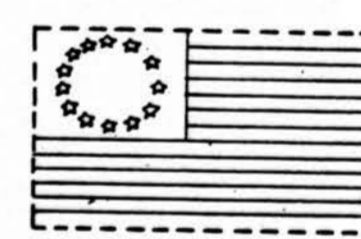
Nupiešta kiauylė, ant kurios prirašyta daug raidžių. Tarp šių raidžių yra pasislėpę 10 Lietuvos vandenų pavadinimų (upių, ežerų). Jūs suraskite ir apibrėžkite: Agumas, Aibučius, Aibutiškis, Airynė, Airupė, Aisetas, Aitra, Ajėrnė, Ajociš, Akeleš. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 82 (Žiūrėkite piešinėli)

Matote didelį namą, kuriame yra keliai, nubrėžti į mažą namelį. Reikia sekti nurodytomis raidėmis, kurios parodo kelią į namelį. Yra ir klaidinančių kelių, pažymėtų taip pat raidėmis, jais nesekite. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 83 (Žiūrėkite brėžinėli)

Čia nupiešta ankstyvesnių metų JAV vėliava. Pažymėkite, kuriais tai metais? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 84

Pasinaudodami literatūra, atsakykite į šiuos penkis klausimus: 1. Ką jūs girdėjote apie kosminius spindulius? 2. Kuo jie skiriasi nuo paprastų spindulių? 3. Iš kur jie atkeliauja? 4. Ar jie naudingi, ar pavojingi? 5. Ar jie mokslininkų ištirti?

Už visus teisingus atsakymus – 10 taškų, už apytikrius – 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 85

1. Kurie rykliai yra žmogui pavojingiausi? 2. Kuris ryklis yra greičiausias? 3. Kaip toli mato ryklio akys? 4. Kaip jautrus yra ryklis pajusti vieną kraujo lašą plačių jūrų vandenyse? 5. Žmogui dantys gyvenime pasikeičia tik vieną kartą, iškritus pieniniams. Kiek kartų ryklis pakeičia savo dantis? Už visus teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus, gausite 10 taškų. Už trumpus ir apytikrius – tik 5 taškus. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis 6247 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 1-312-776-8700 Kriminalinė Teise

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel.: 312-284-0100 Valandos pagal susitarimą